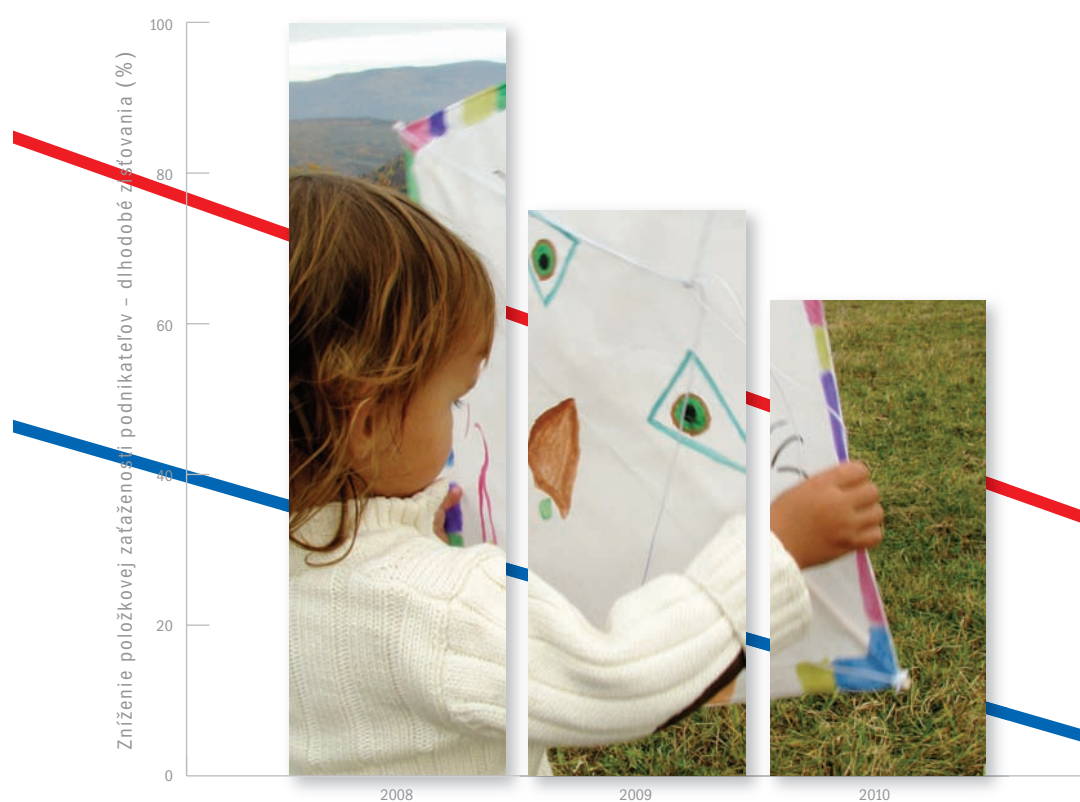

Výročná správa

Štatistického úradu SR za rok

2009

ŠTATISTICKÝ
ÚRAD
SLOVENSKEJ
REPUBLIKY

Výročná správa

Štatistického úradu SR za rok

2009

obsah

Slovo na úvod	3
Identifikácia organizácie	7
Zvyšujeme efektívnosť a účinnosť integrovaného manažérskeho systému	8
Čo priniesol uplynulý rok v oblasti metodiky	10
Makroekonomické štatistiky	13
Podnikové štatistiky	15
Sociálne štatistiky a Výskumné demografické centrum	20
Volebná štatistika	25
Spolupráca s Inštitútom informatiky a štatistiky	27
Slúžime zákazníkom	28
Vydávame časopis Slovenská štatistika a demografia	34
Medzinárodné aktivity	35
Ľudské zdroje	38
Informačné zdroje a informačno-komunikačné technológie	41
Finančné výsledky	44
Priority 2010	47
Organizačná štruktúra 2009	52
Kontakty	54

Slovo na úvod

Rok 2009 bol pre Štatistický úrad Slovenskej republiky ďalším rokom práce na poli štátnej štatistiky a **prvým rokom novej meny euro**, na prechod ktorej sa úrad pripravoval už v predchádzajúcich rokoch a ktorú začal používať v prezentovaných štatistikách. Uplynulý rok bol súčasne rokom, kedy sa úrad zvlášť zameriaval na zvyšovanie svojej efektivity, aby tak napriek obmedzeným zdrojom vytváral potrebné podmienky pre spĺňanie zvyšujúcich sa požiadaviek zainteresovaných strán.

K napĺňaniu tohto zámeru prispela implementácia štandardu ISO 9001:2008 do systému manažérstva kvality Štatistického úradu Slovenskej republiky (ŠÚ SR) realizovaná v roku 2009, ako aj **prvý rok implementácie Stratégie rozvoja ŠÚ SR do roku 2012**, dôležitej súčasti systému manažérstva kvality úradu. V rámci implementácie stratégie bola zvláštna pozornosť venovaná realizácii programov, ktoré umožňujú nastaviť interné procesy, znalostnú základňu a systémy v úrade tak, aby štatistické produkty a služby poskytované zákazníkom predstavovali pre nich pridanú hodnotu. Významným krokom v tejto súvislosti bol začiatok realizácie **programu optimalizácie rozhraní procesov, rozvíjania nákladového riadenia** a ďalších programov vedúcich k racionalizácii nákladov pri tvorbe a poskytovaní štatistických produktov a súčasne k znižovaniu záťaže zákazníkov pri využívaní produktov a respondentov pri poskytovaní údajov.

Ľudmila Kubíková

Vhodnosť **nastavenia systému manažérstva kvality** umožňujúceho naplňať stanovené ciele potvrdil recertifikačný audit vykonaný certifikačnou organizáciou Bureau Veritas Certification v októbri 2009, tri roky po úspešnej prvej certifikácii systému. ŠÚ SR sa tak stal prvým ústredným orgánom štátnej správy, ktorý získal tento druh certifikátu. Udelený certifikát potvrdil nielen zhodu systému manažérstva kvality ŠÚ SR s medzinárodným štandardom ISO 9001:2008, ale aj skutočnosť, že implementovaný systém vytvára vhodné predpoklady pre rozvoj úradu smerom k vyššej efektivite a tým pre ďalšie skvalitňovanie štatistických produktov a služieb poskytovaných zákazníkom.

ŠÚ SR venoval v roku 2009 zvýšenú pozornosť **racionalizácii štatistických zisťovaní**, s cieľom znižovať záťažnosť spravodajských jednotiek. Aktívne začal posudzovať možnosti využívania existujúcich administratívnych zdrojov, ako aj hľadať možnosti na vytvorenie nových zdrojov.

Úrad sa aktívne zapájal do iniciatív, ktoré smerovali k rozvoju európskeho štatistického systému. Spolu so štatistickými úradmi ostatných členských krajín Európskej únie sa ŠÚ SR zapájal do prípravy **nového legislatívneho rámca európskej štatistiky**, ako aj do ďalších aktivít z pohľadu celého európskeho štatistického systému.

V roku 2009 sa posilnila oblasť metodiky štátnej štatistiky založením odboru **matematicko-štatistických metód**. Poslaním odboru je rozvíjať metodológiu v oblasti prípravy, realizácie a spracovania štatistických zisťovaní v súlade s aktuálnymi trendmi v európskom i svetovom kontexte. Aplikáciou moderných metód tvorby štatistických výberov, spracovania údajov, modelovania a integrácie údajov z rôznych zdrojov bude odbor prispievať k naplneniu strategického cieľa úradu, a to zvyšovať kvalitu štatistickej produkcie pri súčasnom znižovaní nákladov a administratívnej záťaže respondentov.

Rozvoj **systému národných účtov** v súlade s novými nariadeniami a smernicami Európskej únie bol aj v roku 2009 jedným z hlavných cieľov v oblasti makroekonomických štatistík. Okrem štandardných úloh, ktoré sekcia makroekonomických štatistík plnila v súlade s požiadavkami Eurostatu, bol dôraz kladený na vypracovanie *Správy o úrovni deficitu a dlhu verejnej správy* (notifikačné tabuľky) v pravidelných termínoch k 1. aprílu a 1. októbru 2009.

V oblasti **cenových štatistík** bolo do spotrebného koša pre výpočet indexu spotrebiteľských cien prvýkrát od januára 2010 zaradené zisťovanie cien v internetových obchodoch, ktoré bolo metodicky pripravované v priebehu roka 2009. V spolupráci s Eurostatom bol úspešne ukončený projekt týkajúci sa experimentálneho výpočtu indexu cien nehnuteľností a jeho včlenenia do výpočtu harmonizovaného indexu spotrebiteľských cien (HICP) a taktiež začal úrad mesačne zasielať Eurostatu HICP s konštantnými daňami. V oblasti cien produkčných štatistík sa začali publikovať cenové indexy v novej klasifikácii SK NACE Rev. 2.

Hlavné úlohy štatistiky **zahraničného obchodu**, akými sú poskytovanie mesačných indexov importných cien pre Eurostat a indexov exportných a importných cien pre potreby štatistiky národných účtov, ako aj pre potreby iných rezortov, štatistický úrad priebežne plnil v stanovených termínoch. Zabezpečená bola implementácia súvisiacej novelizovanej legislatívy. Zmeny sa dotkli aj aplikačného programového vybavenia pre spracovanie údajov z Intrastatu a Extrastatu. Úpravy boli riešené dvomi grantmi, na ktorých sa okrem riešiteľa podieľal odbor štatistiky zahraničného obchodu ŠÚ SR, ktorý metodicky riadil úpravy aplikačného programového vybavenia a následne zabezpečoval jeho testovanie.

Ťažisko práce úradu v **podnikových (ekonomických) štatistikách** bolo v roku 2009 zamerané na zredukovanie zaťaženia spravodajských jednotiek, najmä malých podnikateľov a živnostníkov. Cieľom bolo postupné zrušenie spravodajskej povinnosti mesačných zisťovaní u živnostníkov s tým, že zber údajov bude nahradený vhodným modelovým odhadom.

V roku 2009 boli postupne ukončené práce na prepočte časových radov ekonomických ukazovateľov do novej klasifikácie SK NACE Rev. 2. V období ekonomickej krízy sa pristúpilo k vytváraniu a publikovaniu nových ukazovateľov, ktoré presnejšie vyjadrovali krátkodobú dynamiku zmien v ekonomike Slovenskej republiky. Eurostatu boli poskytované relevantné informácie zo štatistiky vedy a techniky a zo štatistiky informačnej spoločnosti na vyhodnocovanie úloh *Lisabonskej stratégie*.

Sociálna štatistika a demografia pokračovala v príprave *Sčítania obyvateľov, domov a bytov 2011 (SODB 2011)* v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady, ako aj v súlade s vykonávacími nariadeniami tak, aby sčítanie poskytlo údaje za Slovenskú republiku harmonizované s európskymi požiadavkami. Ďalší rok pokračovalo zisťovanie a publikovanie údajov o príjmoch a životných podmienkach domácností (EU SILC 2009), ktoré je relevantným zdrojom informácií o príjmovej nerovnosti a chudobe. V roku 2009 sa realizovalo tiež európske zisťovanie o zdraví

(EHIS 2009). Získané údaje budú predstavovať významný zdroj údajov a informácií o zdraví pre medzinárodné porovnávanie Slovenska v rámci Európskej únie a na analýzy zdravotného stavu populácie na Slovensku. Rok 2009 bol aj rokom metodologickej a organizačnej prípravy zberu údajov o nízkopříjmových domácnostiach pre potreby konštrukcie životného minima. Práce sa realizovali v spolupráci s Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR.

Úrad v priebehu roka 2009 v rámci volebnej štatistiky zabezpečil **spracovanie výsledkov volieb** prezidenta SR, volieb do Európskeho parlamentu a do orgánov samosprávnych krajov SR. Všetky informácie priebežne sprístupňoval na svojej internetovej stránke.

V súlade s nasmerovaním v *Štatistickom programe Spoločenstva na roky 2008 – 2012* sa v roku 2009 sformulovala koncepcia **šírenia štatistických informácií** na ŠÚ SR. Zásady a formy šírenia štatistických informácií sa stali predmetom podstatných zmien, ktoré viedli k posilneniu internetového riešenia ako dominantného a bezplatného sprístupnenia informácií používateľom, k rozšíreniu obsahu on-line databáz a k rozvoju používateľsky komfortných aplikačných nástrojov pre šírenie štatistických informácií. Úrad sa zamerával na tvorbu produktov s pridanou hodnotou, t. j. používateľsky prijateľných produktov so znalostnou interpretáciou, s vyšším podielom zkomponovaných analytických textov a s vizualizáciami údajov (grafy, mapy). S prihliadnutím na čo najlepšie uspokojovanie požiadaviek zákazníkov štatistiky sa v priebehu roka 2009 prostredníctvom on-line dotazníka realizoval prieskum spokojnosti používateľov s produkt-

mi a službami ŠÚ SR. Výsledky z prieskumu sa zohľadnili pri tvorbe produktov a vo formách ich šírenia a postupne sa budú premietiť do zlepšovania činností a procesov v rámci celého ŠÚ SR.

Rok 2009 bol pre ŠÚ SR mimoriadne významný aj v oblasti informatiky. Uskutočnila sa komplexná **obnova informačno-komunikačných technológií**, a to tak na úrovni pracovných staníc, ako aj na úrovni centrálnych komponentov vybudovaním nového výpočtového centra vybaveného modernou technológiou. Schválením národného projektu *Elektronické služby ŠÚ SR* sa vytvorili predpoklady na realizáciu zámerov koncepcie rozvoja informačného systému ŠÚ SR, cieľom ktorej je vytvorenie integrovaného štatistického informačného systému (IŠIS).

Rovnako ako v predchádzajúcich rokoch aj v roku 2009 sa úrad aktívne zapájal do **medzinárodných aktivít**. Zástupcovia ŠÚ SR sa na zasadnutiach pracovných skupín Európskej komisie a Rady aktívne podieľali na príprave a schvaľovaní európskej legislatívy v oblasti štatistiky. Úrad navštívili viaceré významné osobnosti ako predseda vlády Českej republiky Jan Fischer, generálny riaditeľ Eurostatu Walter Radermacher, či predsedovia štatistických úradov susedných krajín.

Ocenením personálnej práce v ŠÚ SR je **cena Recruit Rank Awards** za 2. miesto, ktoré úrad získal za rok 2009 v prestížnom hodnotení 6 630 spoločností na Slovensku, ktoré organizovali výber zamestnancov prostredníctvom časopisu a internetového portálu Profesia.

Identifikácia organizácie

Názov:	Štatistický úrad Slovenskej republiky
Skrátený názov:	ŠÚ SR
Sídlo úradu:	Miletičova 3, 824 67 Bratislava 26
Kontakt:	telefón (operátor) 50236 111 internet http://www.statistics.sk
Forma hospodárenia:	ŠÚ SR je rozpočtovou organizáciou, ktorá je svojimi príjmami a výdavkami napojená na štátny rozpočet Slovenskej republiky

Hlavné činnosti:

ŠÚ SR¹:

- a) vypracúva a zverejňuje koncepciu štátnej štatistiky,
- b) zostavuje v súčinnosti s ministerstvami a štátnymi organizáciami program štátnych štatistických zisťovaní,
- c) určuje metodiku štatistických zisťovaní, zhromažďuje a spracováva štatistické údaje,
- d) určuje metodiku vedenia systému národných účtov a zostavuje národné účty,
- e) vytvára, zverejňuje a spravuje v súčinnosti s ministerstvami a štátnymi organizáciami štatistické klasifikácie, číselníky a registre,
- f) určuje spôsob tvorby registrov, prideluje a oznamuje identifikačné čísla,
- g) vypracováva analýzy vybraných charakteristík sociálno-ekonomického a ekologického vývoja SR,
- h) spolupracuje s medzinárodnými orgánmi a organizáciami pri zavádzaní štandardov a klasifikácií v oblasti štatistiky,
- i) zverejňuje výsledky štatistických zisťovaní za SR a za jednotlivé územné a správne celky, pravidelne informuje verejnosť o sociál-

no-ekonomickom a demografickom vývoji, poskytuje štatistické informácie a vydáva štatistické publikácie a

- j) plní ďalšie úlohy ustanovené zákonom.

K špecifickým činnostiam ŠÚ SR patrí príprava a spracovanie výsledkov volieb do Národnej rady Slovenskej republiky², volieb do orgánov samosprávy obcí³, volieb do orgánov samosprávnych krajov⁴, príprava a spracovanie výsledkov hlasovania o voľbe prezidenta Slovenskej republiky⁵, výsledkov hlasovania v referende⁶ a výsledkov volieb do Európskeho parlamentu.⁷

¹ Zákon č. 540/2001 Z. z. o štátnej štatistike v znení neskorších predpisov

² Zákon č. 333/2004 Z. z. o voľbách do Národnej rady Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov

³ Zákon SNR č. 346/1990 Zb. o voľbách do orgánov samosprávy obcí v znení neskorších predpisov

⁴ Zákon č. 303/2001 Z. z. o voľbách do orgánov samosprávnych krajov a o doplnení Občianskeho súdneho poriadku v znení zákona č. 335/2007 Z. z.

⁵ Zákon č. 46/1999 Z. z. o spôsobe voľby prezidenta SR, o ľudovom hlasovaní o jeho odvolaní a o doplnení niektorých ďalších zákonov v znení neskorších predpisov

⁶ Zákon SNR č. 564/1992 Zb. o spôsobe vykonania referenda v znení neskorších predpisov

⁷ Zákon č. 331/2003 Z. z. o voľbách do Európskeho parlamentu v znení neskorších predpisov

Zvyšujeme efektívnosť a účinnosť integrovaného manažérskeho systému

Rozvoj systému manažérstva kvality sa v uplynulom roku zameriaval na **zvyšovanie jeho efektívnosti a účinnosti**, s cieľom priebežne vytvárať v prostredí silne obmedzených zdrojov potrebné podmienky pre napĺňanie neustále náročnejších požiadaviek a očakávaní zákazníkov.

Dosiahnutie uvedeného zámeru podporila **implementácia štandardu ISO 9001:2008 do systému manažérstva kvality ŠÚ SR** realizovaná v roku 2009. Tento štandard, ktorý nahradil pôvodne zavedený ISO 9001:2000, ešte viac zdôraznil aspekty vedúce k vyššej efektívnosti. Zmeny vyvolané novým štandardom boli premietnuté do dokumentovaných postupov jednotlivých procesov a do ďalšej dokumentácie systému manažérstva kvality ŠÚ SR.

K napĺňaniu vytýčeného cieľa významne prispel **prvý rok implementácie Stratégie rozvoja ŠÚ SR do roku 2012**, dôležitej súčasti systému manažérstva kvality. Tu sa zvláštna pozornosť venovala realizácii programov, ktoré umožňujú nastaviť interné procesy, znalostnú základňu a systémy v ŠÚ SR tak, aby štatistické produkty poskytované zákazníkom spĺňali ich požiadavky a predstavovali pre nich pri-

danú hodnotu. Významným krokom v tejto súvislosti bolo začatie realizácie programu optimalizácie rozhraní procesov, rozvíjania nákladového riadenia a ďalších programov vedúcich k racionalizácii nákladov pri tvorbe a poskytovaní štatistických produktov a súčasne k znižovaniu záťaže zákazníkov pri ich využívaní a záťaže respondentov pri poskytovaní údajov. Pri implementácii programov boli úspešne využité skúsenosti partnerských národných štatistických úradov.

Implementáciu programov podporila firemná kultúra rozvíjaná v zmysle spoločne uznávaných hodnôt ŠÚ SR, a to najmä tých, ktoré vyzdvihujú osobnú zodpovednosť zamestnancov pri dosahovaní výsledkov inštitúcie za optimálne vynaložených nákladov.

Úroveň systému manažérstva kvality preskúmali interné audity vykonané vo všetkých procesoch ŠÚ SR. Audity okrem overenia zhody systému s požiadavkami štandardu ISO 9001:2008 overili schopnosť ŠÚ SR poskytovať kvalitné výstupy, a to preskúmaním nastavenia systému manažérstva kvality v určených oblastiach. Odporúčania a námety na zlepšenia formulované v rámci interných audi-

tov prispeli k zvýšení efektivity systému ako celku. Súhrnné hodnotenie systému podala v poradi štvrtá **Správa o hodnotení systému manažérstva kvality ŠÚ SR**.

Zhodu implementovaného systému manažérstva kvality s požiadavkami ISO 9001:2008 preukázal aj **recertifikačný audit vykonaný certifikačnou organizáciou Bureau Veritas Certification** v októbri 2009, tri roky po úspešnej prvej certifikácii systému. ŠÚ SR sa tak stal prvým ústredným orgánom štátnej správy, ktorý získal tento druh certifikátu.

Udelený certifikát potvrdzuje, že ŠÚ SR pri organizovaní, získavaní, spracúvaní a poskytovaní oficiálnej štatistiky v zmysle platných štandardov spĺňa požiadavky medzinárodného štandardu ISO 9001:2008. Súčasne je dôkazom, že systém manažérstva kvality zavedený v ŠÚ SR vytvára vhodné predpoklady pre ďalšie skvalitňovanie produktov a služieb poskytovaných zákazníkom a pre rozvoj úradu smerom k vyššej efektivite a účinnosti.

Čo priniesol uplynulý rok v oblasti metodiky

Dlhodobým cieľom v oblasti štatistických zisťovaní je vykonávať len zisťovania, ktoré sú zo spoločenského hľadiska dôležité a potrebné, sú vykonávané hospodárne, bez duplicity, s účelným využitím administratívnych zdrojov a sú získavané na kvalitnej a porovnateľnej úrovni. Jedným z krokov k napĺňaniu tohto cieľa v roku 2009 bolo zriadenie nového odboru matematicko-štatistických metód, ktorého poslaním je rozvíjať metodológiu prípravy, realizácie a spracovania štatistických zisťovaní. Aktivity odboru sa sústreďujú predovšetkým do oblastí:

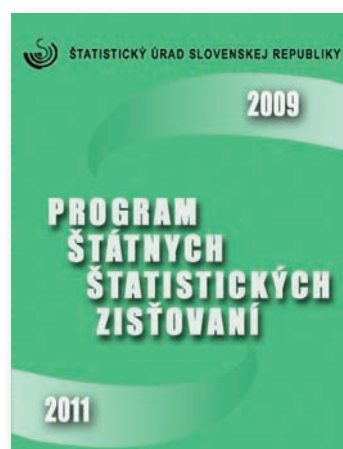
- ▲ minimalizácie záťaže spravodajských jednotiek a zvyšovania presnosti zisťovaní prostredníctvom zlepšovania metodiky tvorby súborov spravodajských jednotiek a optimalizácie rozsahu a štruktúry štatistických výberov,
- ▲ zvyšovania kvality súborov štatistických údajov i konečných štatistických výstupov rozvojom metodiky štatistických spracovaní, predovšetkým kontrol a opráv vstupných údajov, odhadov hodnôt pre neposkytnuté údaje (imputácií) a výpočtov populačných hodnôt ukazovateľov a
- ▲ systematického vyhodnocovania kvalitatívnych parametrov všetkých fáz procesu štatistických zisťovaní a spracovania i kvality štatistických produktov poskytovaných zákazníkom.

Medzi hlavné nástroje na zvyšovanie kvality štatistickej produkcie, pri súčasnom znižovaní nákladov a záťaže respondentov, patrí využívanie existujúcich zdrojov údajov tvorených zvyčajne na administratívne účely. Ich bezprostredné použitie na účely produkcie štatistík nie je možné, pretože si vyžadujú aplikáciu celého radu kontrol a výpočtov, prí-

padne spájanie údajov z rôznorodých zdrojov. Aj v tomto smere plnia matematicko-štatistické metódy významnú úlohu.

Úsilie v oblasti optimalizácie štatistického výkazníctva prinieslo aj v roku 2009 redukciu rozsahu a duplicity získavaných štatistických informácií. Pokračovala harmonizácia národnej štatistiky v rámci európskeho štatistického systému preberaním právnych aktov Európskeho spoločenstva a Európskej únie. ŠÚ SR na základe týchto skutočností vydal zmeny a doplnenia *Programu štátnych štatistických zisťovaní na roky 2009 až 2011*.

Redukciu rozsahu a duplicity získavaných štatistických informácií možno preukázať na nasledujúcich príkladoch. Snaha zjednotiť získavanie údajov o vývoji a štruktúre zamestnanosti a miezd podľa okresov Slovenskej republiky vyústila do zrušenia zisťovania *Ročný výkaz o práci (Práca 3 - 01)*. ŠÚ SR bude na základe dohody s Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR preberať údaje o vývoji a štruktúre zamestnanosti a miezd podľa okresov Slovenskej republiky zo štátneho šta-

tistického zisťovania vykonávaného ministerstvom. V prípade údajov o správe, prevádzke a údržbe vodovodov a kanalizácií sa eliminovalo duplicitné oslovovanie rovnakého okruhu spravodajských jednotiek. Zrušilo sa zisťovanie *Ročný výkaz prevádzkovateľov vodovodov a kanalizácií (Vod 1-01)* s tým, že zdrojom údajov budú administratívne údaje, ktoré sú v správe Ministerstva životného prostredia SR. Ďalším významným príkladom optimalizácie výkazníctva je zmena periodicity vybraných modulov výkazov obsahujúcich finančné ukazovatele v produkčných štvrťročných štatistikách a v ročných štruktúrnych zisťovaniach.

Znižovanie nákladov na strane podnikov vyvolaných povinnosťou poskytovať štatistické informácie je ambíciou národného i európskeho štatistického systému. Dlhodobým problémom je respondovanie malých a stredných podnikov, ktoré v porovnaní s inými podnikmi znášajú vyššiu záťaž, keďže často nemajú prístup k vyspelým technológiám alebo nemajú špecializovaných zamestnancov na plnenie všetkých povinností. Musia sa obracať na príslušných poskytovateľov služieb, čo zvyšuje ich náklady. Tento fakt zaznamenala Komisia Európskeho spoločenstva, keď analyzovala administratívnu záťaž ako celok, nevynímajúc štatistiku. ŠÚ SR v danom kontexte v roku 2009 rozhodol, že zúži rozsah vykazovaných údajov k výkazu *Ročný výkaz o fyzických osobách nezapísaných v obchodnom registri (Roč. 3-01)* a zároveň z mesačných zisťovaní v obchode, pohostinstve a ubytovaní vylúčil zo súboru spravodajských povinností podnikateľov, s cieľom nahradiť tieto údaje údajmi z administratívnych zdrojov. Obdobne sa od roku 2010 pripravuje vylúčenie podnikateľov z vymedze-

nia spravodajských jednotiek v mesačných štatistických zisťovaniach v odvetví doprava, informácie a komunikácie a vybrané trhové služby. V týchto aktivitách hrá významnú úlohu uplatnenie pokročilých matematicko-štatistických metód tvorby štatistických výberov, spracovania údajov, modelovania a integrácie údajov z rôznych zdrojov.

ŠÚ SR v roku 2009 pokračoval v monitorovaní a vyhodnocovaní nákladovosti zisťovaní na strane respondenta, t. j. z pohľadu spravodajskej jednotky, ako aj na strane producenta štátnej štatistiky, t. j. z pohľadu ŠÚ SR. Zároveň ako koordinátor štátnych štatistických zisťovaní rozhodol, že do tohto procesu v nasledujúcom období intenzívnejšie zapojí aj ministerstvá a štátne organizácie vykonávajúce štátne štatistické zisťovania.

Klasifikácie a registre

Činnosti realizované v priebehu roka 2009 boli zamerané na rozvoj štatistických klasifikácií a číselníkov a na zabezpečenie ich súladu s európskymi a medzinárodnými normami a štandardami.

Po ukončení revízie medzinárodnej štandardnej klasifikácie zamestnaní ISCO 08, ktorá bola vydaná odporúčaním Komisie č. 2009/824/ES z 29. októbra 2009, bol naštartovaný proces vývoja národnej verzie klasifikácie a jej implementácia do štatistického informačného systému. Súčasťou tohto procesu, ktorého cieľom je poskytnúť vhodnejšiu a medzinárodne porovnateľnú klasifikáciu aj pre vnútroštátne služby zamestnanosti a pre iné služby so za-

meraním na klientov, je aj príprava základných metodických dokumentov nevyhnutných pre správne používanie klasifikácie.

V spolupráci s Ministerstvom školstva SR bola pripravená novela vyhlášky ŠÚ SR č. 559/2008 Z. z., ktorou sa vydáva *Štatistická klasifikácia odborov vzdelania*. Príloha vyhlášky je doplnená o prevodník na medzinárodný stupeň vzdelania podľa medzinárodnej klasifikácie vzdelania ISCED 1997.

V roku 2009 bola Ministerstvu práce, sociálnych vecí a rodiny SR v rámci projektu *Integrovaný systém typových pozícií* naďalej poskytovaná metodická pomoc pri aplikácii klasifikácie zamestnaní a taktiež Ministerstvu financií SR pri koordinácii využívania ekonomických klasifikácií SK NACE Rev. 2 a CPA 2008 na daňové účely. Na základe klasifikácie CPA 2008 bol podnikateľským subjektom zatriedňovaný hmotný a nehmotný majetok a stavby za účelom určenia odpisovej skupiny.

V oblasti správy štatistických registrov pokračovali aktivity zamerané na zabezpečenie ich súladu s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 177/2008, ktorým sa na štatistické účely zriaďuje spoločný rámec pre registre ekonomických subjektov a zrušuje nariadenie Rady (EHS) č. 2186/1993.

V spolupráci s Eurostatom boli riešené otázky vývoja spoločnej infraštruktúry potrebnej na pravidelnú aktualizáciu európskeho registra skupín podnikov (EGR). V rámci projektu EGR, ktorého gestorom bol Eurostat, sa uskutočnil prvý cyklus výmeny informácií o nadnárodných skupinách podnikov a právnych jednotkách, ktoré do týchto skupín patria.

Výsledkom spolupráce je založenie východiskovej bázy európskeho registra skupín podnikov, ktorého správcom je Eurostat. Koncom roka 2009 sa súčasne zahájilo testovanie výmeny údajov prostredníctvom výmenného formátu SDMX.

Za účelom zvýšenia kvality kľúčových parametrov štatistického registra bola v priebehu roka 2009 rozšírená funkčnosť elektronického systému správy registra AŠIS REGIS o výpočet hlavnej činnosti podnikateľských subjektov na základe štatistických údajov klasifikovaných podľa CPA 2008 a o funkcie hromadnej aktualizácie registra zo štatistických a administratívnych zdrojov.

V júni 2009 bol ukončený harmonizovaný zber údajov o demografii podnikov podľa spoločnej metodiky Eurostatu a OECD. Pri výpočte ukazovateľov bola opakovane aplikovaná metodika dopočtu údajov o počte zamestnancov v malých podnikoch na základe administratívnych údajov poskytnutých pre tento účel Datacentrom.

Makroekonomické štatistiky

Rozvoj systému národných účtov v súlade s novými nariadeniami a smernicami Európskej únie bol aj v roku 2009 jedným z hlavných cieľov v oblasti makroekonomických štatistik.

V uplynulom roku boli zostavené definitívne ročné sektorové účty za rok 2006, predbežné za rok 2007 na základe nových a spresnených údajov a odhad roku 2008. Pokiaľ ide o implementáciu pravidiel systému národných účtov, ŠÚ SR vykonal v celom časovom rade niekoľko zlepšení. Predmetné zlepšenia sa týkajú preklasifikovania súkromných zdravotných poisťovní z inštitucionálneho sektora verejnej správy do sektora finančných korporácií, zaznamenávania poplatkov za registráciu automobilov a poplatkov za odpad.

Dôraz sa kládol na vypracovanie *Správy o úrovni deficitu a dlhu verejnej správy* (notifikačné tabuľky) v pravidelných termínoch k 1. aprílu a 1. októbru, ako aj dôsledné plnenie termínov odosielania údajov do Eurostatu v platných formátoch tabuliek podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1392/2007, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie Rady (ES) č. 2223/1996, pokiaľ ide o zasielanie údajov národných účtov.

V septembri 2009 uskutočnil Eurostat v Slovenskej republike svoju druhú návštevu k otázkam súvisiacim s popisom zdrojov a metód zostavenia hrubého národného dôchodku (GNI Inventory). Celé obdobie od začiatku minulého roku sa nieslo v znamení plnenia úloh z návštevy uskutočnenej Eurostatom v závere roka 2008. Tieto úlohy boli počas septembrovej návštevy verifikované a postupne uzatvárané. Z druhej návštevy vyplynulo pre úrad ešte niekoľko úloh, ktorým je potrebné, v záuj-

me akceptovania nášho postupu zostavovania národných účtov Eurostatom, venovať primeranú pozornosť v roku 2010.

Boli zostavené definitívne komoditno-odvetvové tabuľky dodávok a použitia za rok 2006. Do časového radu za roky 1995 až 2006 boli premietnuté zmeny z titulu reklasifikácie súkromných zdravotných poisťovní v súlade s ročnými národnými účtami. Na báze revidovaných vybilancovaných tabuliek dodávok a použitia za roky 2000 až 2005 a revidovaných štvrťročných odvetvových štruktúr za 1. štvrťrok 1995 až 2. štvrťrok 2009 sa uskutočnil prepočet časového radu ukazovateľov výroby a výdavkovej metódy do stálych cien predchádzajúceho roka a reťazením objemových indexov k referenčnému roku 2000.

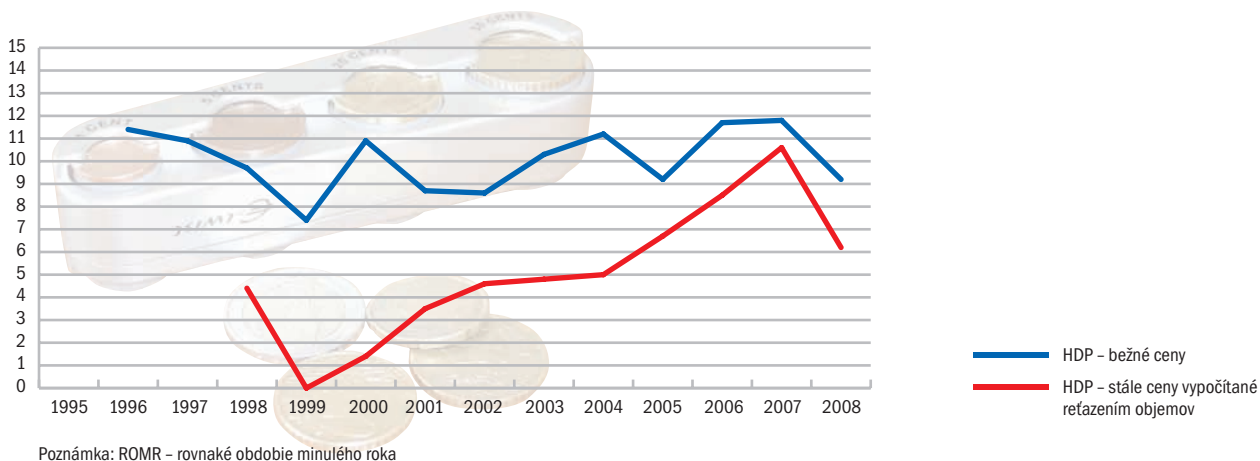
Na základe metodiky vypracovanej Eurostatom a v súlade s požiadavkou Ministerstva financií SR ŠÚ SR v roku 2009 vypočítal kompenzáciu za malé firmy oslobodené od DPH pre účely vlastných zdrojov plynúcich z DPH.

V termíne 45 dní po ukončení referenčného štvrťroka bol pravidelne poskytovaný rýchly odhad HDP, hlavných agregátov a zamestnanosti. Štvrťročné údaje boli zostavené v plnom rozsahu transmisijného programu ESNÚ 95 a pravidelne zverejňované do 65 dní po ukončení referenčného štvrťroka. Údaje zo štvrťročných účtov sú sezónne očisťované v zmysle nariadení a smerníc Európskej únie.

Zvýšeným úsilím sa podarilo realizovať úlohy z grantového projektu Eurostatu týkajúceho sa parity kúpnej sily *PPP Production of data by 25 member states* (GP 01 – 08).

Prírastky medziročného vývoja HDP v %

Na úseku prípravy podkladov pre zostavovanie parít kúpnej sily boli zabezpečené všetky úlohy požadované Eurostatom. Z najvýznamnejších možno uviesť výpočet váh HDP (objemy a ceny) pre potreby parity kúpnej sily (PPP), cenové zisťovania vybraných porovnateľných tovarov, služieb, stavebných projektov a investičných celkov, zisťovania miezd v štátnej správe a zisťovania cien nájomného.

V oblasti **cenových štatistík** bolo do spotrebného koša pre výpočet indexu spotrebiteľských cien prvýkrát od januára 2010 zaradené zisťovanie cien v internetových obchodoch. V spolupráci s Eurostatom bol úspešne ukončený projekt týkajúci sa experimentálneho výpočtu indexu cien nehnuteľností a jeho včlenenia do výpočtu harmonizovaného indexu spotrebiteľských cien (HICP) a taktiež začal úrad mesačne zasielať Eurostatu HICP s konštantnými

daňami. V oblasti cien produkčných štatistík sa začali publikovať cenové indexy v novej klasifikácii SK NACE Rev. 2.

Kľúčová úloha štatistiky **zahraničného obchodu**, poskytovanie mesačných indexov importných cien pre Eurostat a indexov exportných a importných cien pre potreby národných účtov, ako aj pre potreby iných rezortov, bola splnená. Stanovené termíny boli dodržané. Zabezpečená bola implementácia novelizovanej legislatívy. Zmeny sa dotkli aj aplikačného programového vybavenia pre spracovanie údajov z Intrastatu a Extrastatu. Úpravy boli riešené dvomi grantmi, na ktorých sa okrem riešiteľa podieľal odbor štatistiky zahraničného obchodu ŠÚ SR, ktorý metodicky riadil úpravy aplikačného programového vybavenia a zabezpečoval ich následné testovanie po implementácii.

Podnikové štatistiky

Ťažisko prác v podnikových **krátkodobých štatistikách** bolo zamerané na prepočet časových radov krátkodobých ukazovateľov v štruktúre klasifikácie SK NACE Rev. 2, s cieľom zabezpečiť včasné odoslanie prvých súborov dát v novej štruktúre na Eurostat. Dodržanie termínov prvého prenosu patrilo vzhľadom na prebiehajúcu ekonomickú krízu medzi priority Eurostatu a Európskej centrálnej banky. ŠÚ SR dodržal všetky požiadavky vo vzťahu k implementácii SK NACE Rev. 2. V celkovom hodnotení kompatibility s nariadením o krátkodobej štatistike je ŠÚ SR zaradený do prvej kategórie členských krajín s najlepším stupňom kompatibility. V rámci akčného plánu kvality krátkodobej štatistiky bol vypracovaný a odoslaný špeciálny dotazník o spôsobe kompilácie ukazovateľa tržieb za vybrané trhové služby. ŠÚ SR sa zúčastnil aj na komplexnom hodnotení kvality krátkodobej štatistiky (Rolling review), ktoré zahŕňalo hodnotenie užívateľov, producentov národných štatistických údajov a samohodnotenie v rámci Eurostatu.

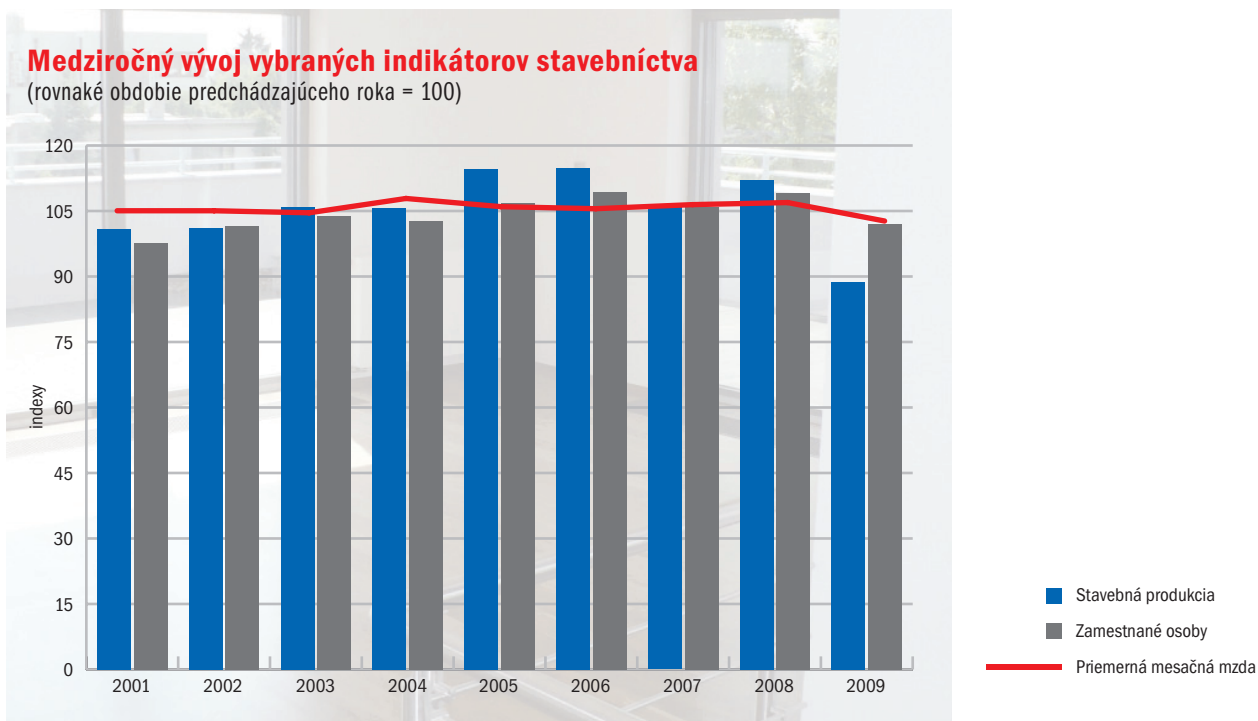
V **ročnej štruktúrálnej štatistike** boli zostavené a v termíne odoslané súbory definitívnych ukazovateľov za rok 2007 a súbory predbežných údajov za rok 2008. Aj v tejto oblasti bol ŠÚ SR zaradený do prvej kategórie členských krajín s najlepším stupňom kompatibility s nariadením o štruktúrálnej štatistike. V rámci prípravy nového konceptu hodnotenia kvality sa ŠÚ SR zapojil do testovania vyplniteľnosti štruktúrovaných správ o kvalite údajov štruktúrálnej štatistiky. Súbory údajov za zahraničné afilácie za rok 2007 sa zostavili a odoslali prvýkrát podľa nového nariadenia o štatistike zahraničných afilácií.

Pre expertov z Tadžikistanu bola v rámci twinningového projektu spolupráce zabezpečená týždenná odborná konzultácia na ŠÚ SR spojená s návštevou pracoviska v Banskej Bystrici. Experti boli oboznámení s celým procesom zberu, spracovania a publikovania výsledkov priemyselných štatistických zisťovaní, s dôrazom na spôsob výpočtu indexu priemyselnej produkcie.

V oblasti **podnikateľských štatistík** pokračovala realizácia úloh zameraných na ďalšie zvyšovanie stupňa harmonizácie s európskou legislatívou, kvality vstupov a výstupov zo štatistického systému a zvyšovanie miery dostupnosti údajov v databázach Eurostatu i ŠÚ SR. Medzinárodné aktivity boli orientované na realizáciu projektových úloh v súčinnosti s Eurostatom a Európskou komisiou a súviseli s implementáciou nových nariadení a harmonizáciou klasifikácií a číselníkov. V súlade s odporúčaniami Eurostatu sa zvýšená pozornosť venovala znižovaniu administratívnej zaťaženia respondentov.

Najväčšia pozornosť v štatistike **priemyslu a stavebníctva** sa venovala implementácii novej klasifikácie SK NACE Rev. 2 do spracovania údajov, retrospektívnym prepočtom historických časových radov podľa tejto klasifikácie a prechodu na nové bázičné obdobie. V zmysle požiadaviek nariadenia ku krátkodobým štatistikám č. 1165/1998 sa do Eurostatu pravidelne mesačne zasielali predpísané ukazovatele a v marci 2009 boli spolu s januárovými výsledkami roku 2009 odoslané aj prepočítané časové rady v štruktúre SK NACE Rev. 2 za vybrané ukazovatele podľa odvetví a jednotlivých mesiacov počnúc januárom 2000. V priebehu roka sa dopracovávali prepočty časových radov podľa SK NACE Rev. 2 v podrobnejších štruktúrach a postupne sa

rozširovala základňa údajov publikovaných na portáli a v databázach ŠÚ SR. Zvýšená pozornosť sa venovala dopracovaniu metodiky vstupov a zvyšovaniu kvality výstupov informačného systému. V záujme zlepšovania komunikácie s kľúčovými zákazníkmi sa uskutočnilo pracovné rokovanie s novinármi časopisu TREND k spracovaniu a výsledkom ročných zisťovaní za odvetvie štatistiky priemyslu a stavebníctva. Na pracovnom stretnutí sa preberali metodické problémy vykazovania vybraných základných ukazovateľov, problémy zabezpečovania zberu štatistických údajov a eliminácie možných rizík vyplývajúcich z poskytovania rozdielnych údajov vykazujúcimi jednotkami pre rôzne subjekty a účely.

V **konjunkturálnych prieskumoch** sa popri pravidelnom mesačnom odosielaní požadovaných ukazovateľov za odvetvia priemyslu, stavebníctva, maloobchodu, služieb a investícií v priemysle ťažisko prác, v zmysle požiadaviek grantovej úlohy, sústredilo na vypracovanie podkladov a vytváranie predpokladov pre implementáciu SK NACE Rev. 2 pre nové spracovania a retrospektívne prepočty časových radov. Prostredníctvom individuálnych konzultácií s respondentmi pokračovalo skvalitňovanie údajovej základne pre výpočet indikátorov dôvery v jednotlivých odvetviach a pre tvorbu syntetického kompozitného ukazovateľa, indikátora ekonomického sentimentu (IES). Na októbrovom workshope Európskej komisie

v Bruseli boli prezentované možnosti využitia výsledkov spracovania údajov konjunkturálnych zisťovaní v priemysle na predikciu vývoja priemyselnej produkcie v podmienkach SR.

Pozornosť v oblasti **vedy, techniky a inovácií** sa sústredila na prehĺbenie zisťovania podľa druhej úrovne číselníka vedných oblastí, v ktorých sa prevažne zabezpečujú výskumné a vývojové práce. Za jednotlivé sektory vykonávania výskumu a vývoja boli vypracované správy o kvalite zisťovania a v pravidelných a monotematických dotazníkoch boli poskytované údaje medzinárodným inštitúciám. Podľa revidovanej metodiky Oslo manuálu bolo vykonané zisťovanie o inováciách vrátane pilotných ukazovateľov o environmentálnych inováciách.

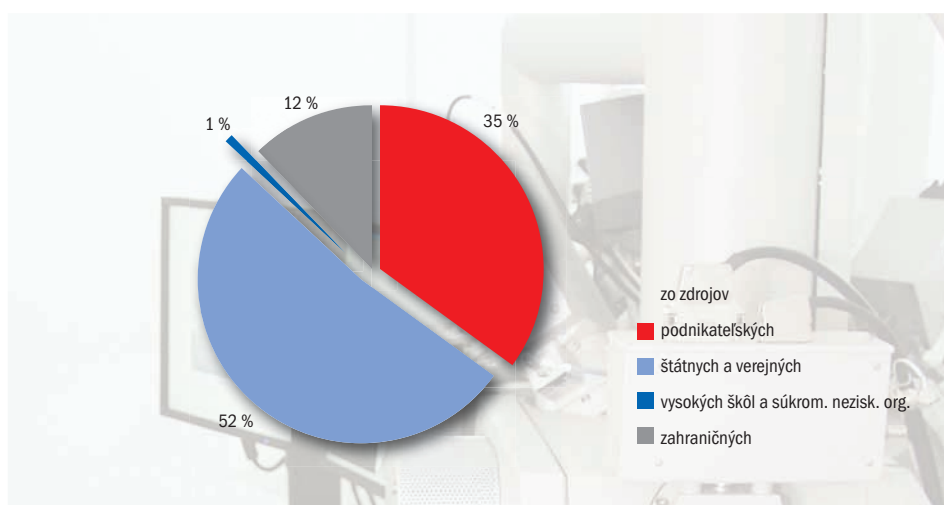
V roku 2009 pokračovala dobrá spolupráca s medzinárodnými organizáciami. Zástupcovia odvetvových štatistik sa zúčastňova-

li medzinárodných workshopov Eurostatu, OECD, Európskej komisie a Medzinárodnej energetickej agentúry (IEA). V rámci bilaterálnych kontaktov s Českou republikou sa uskutočnili viaceré konzultácie k problematike odvetvových štatistik.

ŠÚ SR prijal na polročný študijný pobyt zamestnanca Tureckého štatistického úradu a poskytol expertnú konzultáciu v Čiernej Hore z oblasti štatistiky vedy, techniky a inovácií. Odborná konzultácia bola poskytnutá aj zahraničnej delegácii z Tadžikistanu, a to z oblasti štatistiky priemyslu.

V spolupráci s **výskumnou sférou** boli v odvetvových štatistikách realizované rozvojové úlohy zamerané na vyhodnocovanie kvality štatistických údajov, aktualizáciu bilančných nástrojov a softvérových produktov, optimalizáciu tvorby výberových vzoriek, ako aj na

Štruktúra výdavkov na výskum a vývoj podľa zdrojov financovania v roku 2008

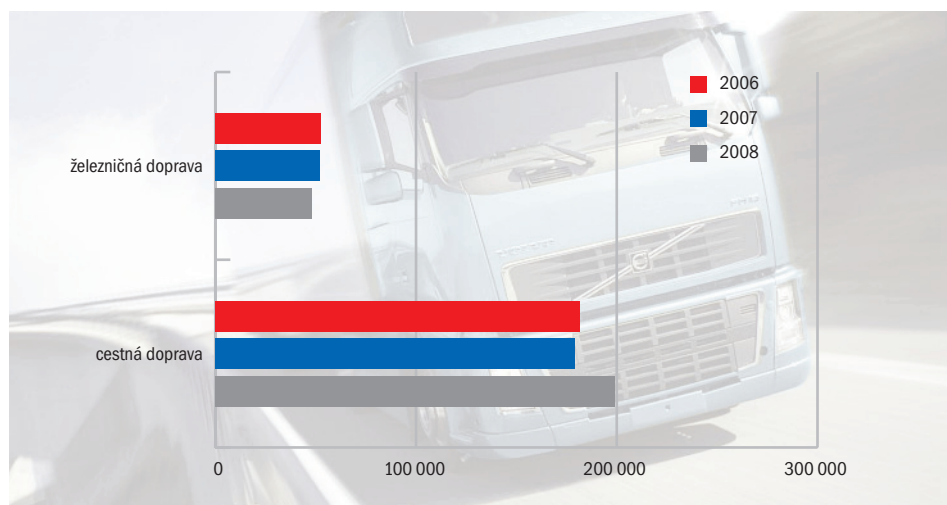
využívanie modelových riešení a matematicko-štatistických metód pri rekonštrukcii časových radov krátkodobých indikátorov. V oblasti metodického rozvoja časových radov sa uskutočnili v spolupráci s INFOSTAT-om tri odborné semináre, ktoré boli zamerané na prezentáciu využívania štatistických údajov získaných spracovateľským procesom na odhad makroekonomických veličín a indikátorov, predikciu budúceho vývoja a signalizáciu bodov obratu v rámci ekonomických cyklov (*Hodnotenie kvality štatistických údajov – 2. etapa, Zostavovanie predstihového indikátora – signál pre body obratu – 2. etapa, Využitie kvantitatívnych a kvalitatívnych informácií na zostavovanie rýchlych odhadov makroekonomických ukazovateľov v podmienkach SR*).

Významná pozornosť v **štatistike dopravy a skladovania**, ako aj v **štatistike informácií a komunikácie**, bola venovaná prepočtu časových radov 2000 – 2008 za vybrané ukazovatele

podľa SK NACE Rev. 2, v zmysle nariadenia Európskej únie pre podnikovú krátkodobú štatistiku. Najmä v oblasti novovzniknutého odvetvia, informácie a komunikácia, skladajúceho sa z rôznych častí SK NACE Rev. 2 bolo potrebné pre výpočet časových radov uplatniť konverzné koeficienty. Štatistické nariadenia Európskej únie v oblasti dopravy a zasielanie údajov do databázy Eurostatu, ako aj do spoločných dotazníkov medzinárodných organizácií, sa realizovalo vo všetkých oblastiach dopravy relevantných pre Slovenskú republiku. Uskutočnila sa revízia slovenského jazyka tretej verzie *Metodických vysvetliviek medzinárodných organizácií*. V oblasti cestnej dopravy sa úrad zapojil do grantovej spolupráce s Eurostatom.

Spolupráca s medzinárodnými organizáciami pokračovala účasťou na pracovných rokovaníach organizovaných Eurostatom. Uskutočnila sa expertná konzultácia v Tadžikistane za oblasť štatistiky dopravy.

Preprava tovaru v tis. ton

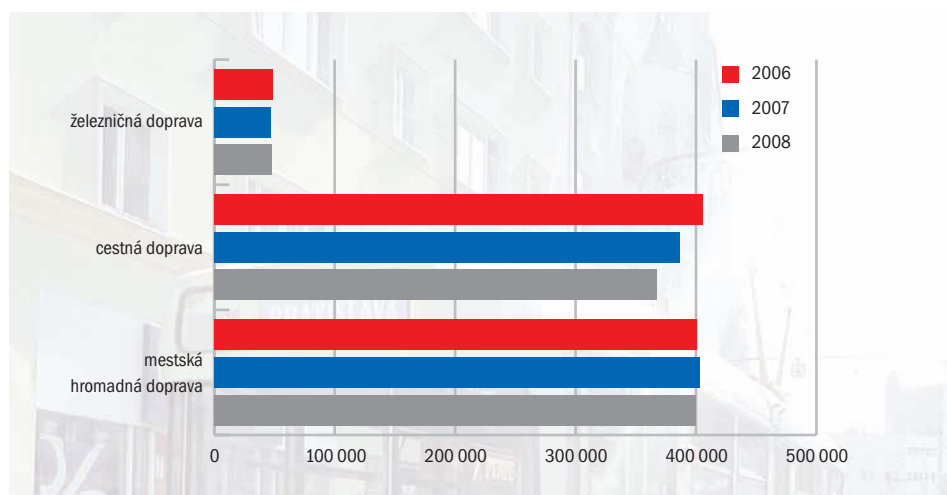
Do štatistiky **vybraných trhových služieb** bola zavedená nová klasifikácia SK NACE Rev. 2 a v zmysle novej klasifikácie prepočítané údaje za časový rad 2000 až 2008. Na základe požiadaviek Eurostatu bola pre služby vytvorená nová skupina činností, resp. ich agregátov, ktoré sú vrátane údajov očistených o pracovné dni v štvrťročnej periodicite zasielané do európskej databázy. Pre novú skupinu činností, resp. ich agregátov, boli odoslané tiež historické údaje prepočítané podľa novej klasifikácie.

V rámci **štatistiky cestovného ruchu** pokračovali analytické práce v oblasti ubytovacej štatistiky a v zbere údajov za domáci cestovný ruch. Údaje požadované Eurostatom v zmysle normy č. 57/1995 sú zasielané v mesačnej resp. štvrťročnej periodicite a sú zverejnené Eurostatom v publikácii *Data in Focus*. Zintenzívnili sa práce na tvorbe satelitného účtu cestovného ruchu (TSA), metodika a základ-

né údaje boli prezentované v rámci medzinárodného seminára a na internetovej stránke úradu. Účasťou na dvoch medzinárodných projektoch boli získané informácie na rozvoj a skvalitnenie štatistických metód v oblasti cestovného ruchu a tvorbu TSA. V súčasnosti sú k dispozícii vybrané tabuľky za rok 2007.

Štatistika **poľnohospodárstva a životného prostredia** bola zameraná na zdokonaľenie zostavovania účtov životného prostredia a ekonomického účtu za poľnohospodárstvo na úrovni NUTS 2. Hlavné činnosti sa sústredili na profilovanie zdrojov dát, ktorými ŠÚ SR nedisponuje. V rámci medzinárodnej spolupráce sa úrad podieľal na revízii integrovaného systému životného prostredia a ekonomických účtov (SEEA).

Preprava osôb v tis.

Sociálne štatistiky a Výskumné demografické centrum

Činnosti **sociálnych štatistík a demografickej štatistiky** boli ovplyvňované predovšetkým zvyšovaním záujmu verejnosti o sociálny a demografický vývoj, jeho vplyv na následky pre spoločnosť a perspektívy do budúcnosti. Kľúčovými prioritami bolo získavanie kvalitných medzinárodne porovnateľných štatistických údajov o sociálnej situácii a demografickom vývoji obyvateľstva a rozširovanie publikovania informácií o sociálnej situácii domácností. Pozornosť bola zameraná aj na výpočet medzinárodne porovnateľných indikátorov sociálnej inklúzie a údajov o zamestnanosti. Pre podporu regionálneho rozvoja boli demografické ukazovatele spracované až do úrovne obcí. Zjednodušil sa prístup k štandardne vydávaným publikáciám a rozšíril počet publikácií poskytovaných zadarmo.

Závažnosť sociálneho a demografického vývoja bola zo strany štátnej štatistiky, ako nástroja na podporu rozhodovania, zdôrazňovaná rôznymi formami aktivít pre masmédiá (tlačové besedy, interview) i pre odbornú verejnosť (Demografické kolokvium). Pozornosť bola venovaná diseminácii údajov za štatistiky sociálnej ochrany formou publikácií a prednášok.

Medzinárodné aktivity boli zamerané na prípravu nariadení Európskej komisie k nariadeniam Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 452/2008 o tvorbe a rozvoji štatistiky vzdelávania a celoživotného vzdelávania, č. 1552/2005 o štatistike týkajúcej sa odborného vzdelávania v podnikoch a č. 1338/2008 o štatistikách Spoločenstva v oblasti verejného zdravia a bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci. Začali sa práce na príprave nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o európskej demografickej štatistike a nariadení Komisie implementujúcich články 3 a 6 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady č. 862/2007 o štatistike Spoločenstva o migrácii a medzinárodnej ochrane.

V **demografickej štatistike** pokračovalo štandardné sledovanie vývoja počtu a štruktúry obyvateľstva. Používateľom boli prezentované a poskytované informácie o vývoji obyvateľstva, overovali sa možnosti získavania údajov z administratívnych zdrojov.

Pri rozvoji systému migračnej štatistiky sa naďalej metodicky zosúlaďovali informácie vyžadované európskou legislatívou získavané z administratívnych zdrojov.

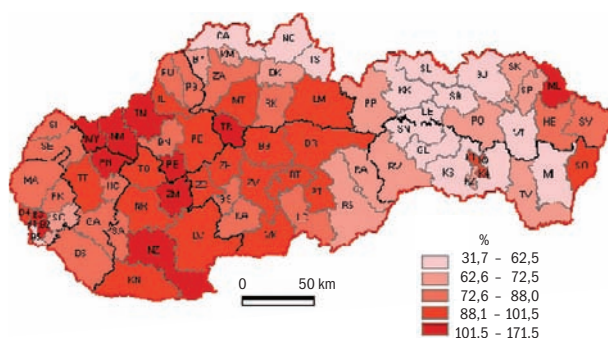

Pre zabezpečenie SODB v roku 2011 sa aktivovali činnosti súvisiace s územnou prípravou tejto významnej štatistickej akcie. Pokračovali práce na zosúladiení obsahu zisťovania s medzinárodnými odporúčaniami a požiadavkami a vytvárali sa podmienky na jeho realizáciu.

V rámci štatistiky rodinných účtov pokračovali práce na zisťovaní príjmov a výdavkov súkromných domácností. V priebehu roka 2009 boli pripravované práce pre realizáciu úlohy vyplývajúcej z uznesenia vlády SR č. 263/2009 k vytvoreniu podmienok na zabezpečenie skvalitnenia výberového zisťovania o príjmoch, výdavkoch a spotrebe domácností v roku 2010 tak, aby mohli byť využité pri konštrukcii životného minima.

Realizovala sa ďalšia vlna zisťovania o príjmoch a životných podmienkach domácností (EU SILC 2009). Zisťovanie je plne harmonizované s požiadavkami Európskej únie, čo umožnilo medzinárodné porovnávanie sociálnej situácie domácností v Slovenskej republike. Požadované informácie za rok 2008 boli odoslané Eurostatu, údaje zo zisťovania boli poskytnuté aj ďalším externým záujemcom.

Index starnutia obyvateľov* v okresoch SR, rok 2008

*počet osôb vo veku 65 rokov a viac na 100 detí vo veku 0 - 14 rokov

Uskutočnilo sa zisťovanie za rok 2009, metodicky a organizačne sa pripravovalo zisťovanie v roku 2010.

Štatistika práce a miezd zaviedla novú klasifikáciu SK NACE Rev. 2 do systému štvrťročných štatistických informácií o trhu práce. Zároveň prepočítala do novej klasifikácie aj časové rady ukazovateľov o zamestnaných osobách, priemernej mesačnej mzde a indexoch nákladov práce od roku 2000. Zvýšená pozornosť bola venovaná plynulému precho-

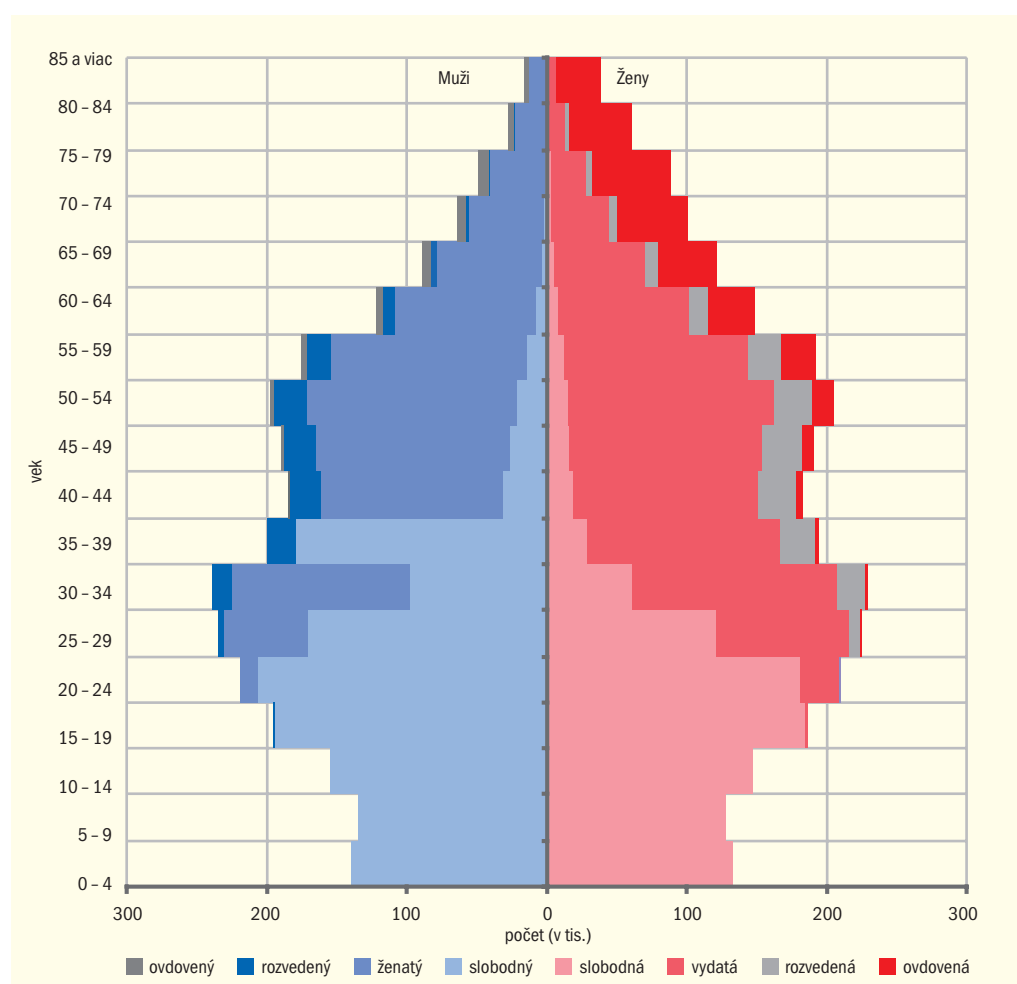
du na vykazovanie finančných ukazovateľov o odmeňovaní za prácu v novej mene euro.

Výberové zisťovanie pracovných síl bolo v 2. štvrťroku rozšírené o doplnkové zisťovanie o prechode zo školy do pracovného života. Okrem toho ŠÚ SR prispel testovaním dizajnu dotazníka a zberu vybraných ukazovateľov o zamestnanosti osôb s dlhodobým zdravot-

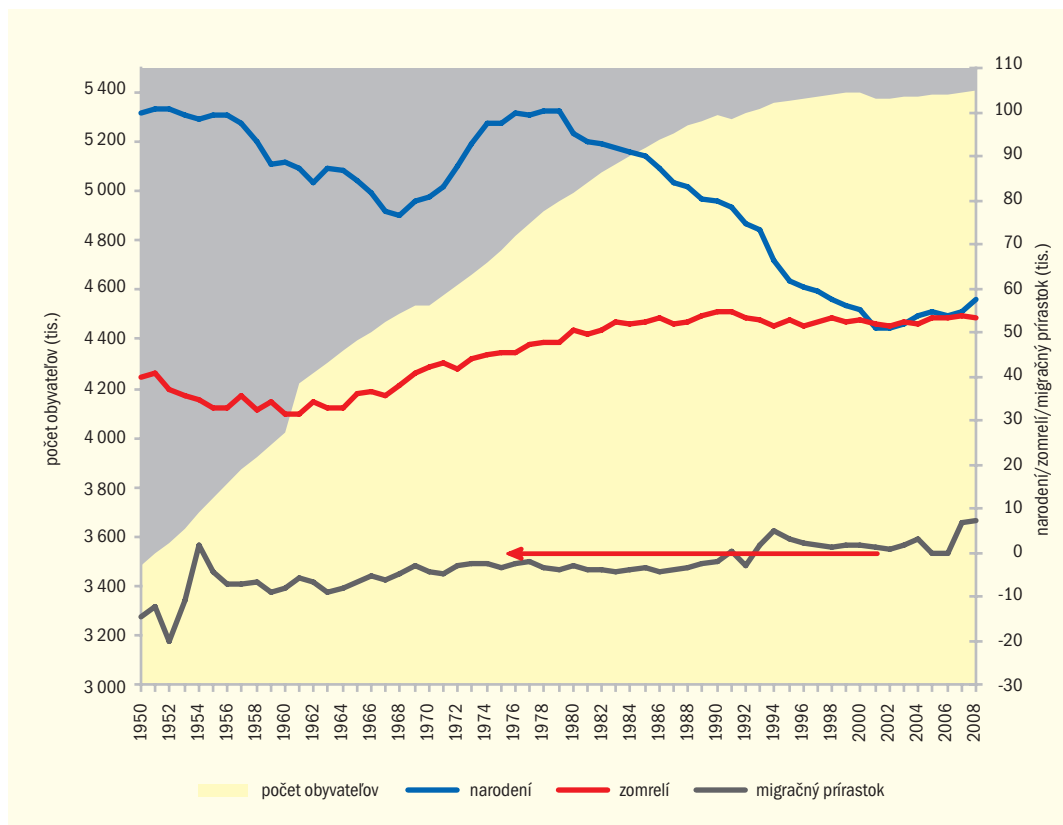
ným problémom k tvorbe doplnkového zisťovania, ktoré Eurostat pripravuje na rok 2011.

V rámci prebiehajúceho procesu optimalizácie štatistického výkazníctva začali prípravné práce na zlúčení ročného zisťovania o práci, ktoré vykonáva ŠÚ SR, s rezortným informačným systémom o cene práce Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR. Cieľom uvedenej raciona-

Štruktúra obyvateľstva SR podľa rodinného stavu a veku, 2008

Charakteristiky vývoja počtu obyvateľstva SR 1950 – 2008

lizácie výkazníctva bude zníženie administratívneho zaťaženia spravodajských jednotiek.

Za účelom umožniť verejnosti ľahší prístup k údajom o zamestnancoch a priemerných mesačných mzdách získaných z podnikových výkazov bola publikácia s výsledkami za rok 2008 vystavená v plnom znení na internetovej stránke úradu.

Najvýznamnejšou úlohou v oblasti **sociálnych štatistík** bola realizácia prvého európskeho

zisťovania o zdraví (EHIS 2009), ktorá bude pokračovať v r. 2010 spracovaním a disemináciou výsledkov.

Pre domácich používateľov boli v roku 2009 produkované údaje o zariadeniach sociálnych služieb, o pracovnej neschopnosti pre chorobu a úraz, o neziskových organizáciách, o sociálnej poisťovni a zdravotných poisťovniach na základe štvrťročných alebo ročných zberov údajov v rámci štatistických zisťovaní a z administratívnych zdrojov. Zisťovania o

netrhových službách boli v súlade s trojročnou periodicitou zberu rozšírené o zisťovania v rozpočtových a príspevkových organizáciách a zisťovania o malých obciach. Vybrané štatistické informácie boli v rozšírenom rozsahu publikované aj vo verejne dostupnej databáze SLOVSTAT vrátane údajov o finančných tokoch v zdravotníctve a vzdelávaní.

Činnosti boli zamerané aj na prípravu implementácie európskeho zisťovania o obetiach trestných činov a európskeho modulu o zdravotnom postihnutí a sociálnej integrácii formou pilotných projektov zameraných na preklad a testovanie metodík a dotazníkov. V rámci tejto skupiny aktivít sa úrad zapojil do projektu EUMIDA zameraného na tvorbu databázy údajov o európskych univerzitách. Tretiu oblasť spolupráce predstavovala produkcia údajov v rámci štatistik sociálnej ochrany podľa metodiky ESSPROS, údajov o finančných tokoch v zdravotníctve podľa metodiky systému zdravotných účtov a produkcia údajov o pracovných úrazoch a chorobách z povolania podľa metodík ESAW a EODS.

Výskumné demografické centrum (VDC) riešilo v roku 2009 štyri plánované úlohy, ktorých zadávateľom bol ŠÚ SR. Výsledkom činnosti sú dve publikácie vydané v INFOSTAT-e (*Populačný vývoj v SR 2008* a *Metódy na prognózovanie vstupných parametrov pre prognózu obyvateľstva*), podklady pre publikáciu vydanú ŠÚ SR *Pohyb obyvateľstva SR 2008* a podklady pre vydanie tabuliek života.

Okrem plánovaných úloh sa pracovníci centra v rámci možností zapájali aj do riešenia neplánovaných (aktuálnych) úloh pre potreby jednotlivých rezortov, ktoré mali obvykle

formu pracovných materiálov, podkladov, stanovísk a hodnotení. VDC naďalej rozvíjalo spoluprácu s domácimi a zahraničnými demografickými inštitúciami, pracovníci centra sa zúčastnili na riešení viacerých projektov, pripravili vystúpenia na odborné konferencie a príspevky do odborných časopisov.

VDC bolo spoluorganizátorom 12. Slovenskej demografickej konferencie na tému *Demografická budúcnosť Slovenska* a organizátorom demografických diskusných popoludní, ktoré sa konali každý mesiac a boli zamerané na aktuálne témy (napr. pripravované SODB v roku 2011, starnutie obyvateľstva, odklad rodičovstva do vyššieho veku, demografická budúcnosť okresov SR).

Súhrnné informácie o činnosti VDC sú zverejnené na web stránke www.infostat.sk/vdc a boli tiež predmetom tlačovej besedy na ŠÚ SR.

Volebná štatistika

V roku 2009 ŠÚ SR zabezpečoval na úseku volebnej štatistiky tri hlavné úlohy.

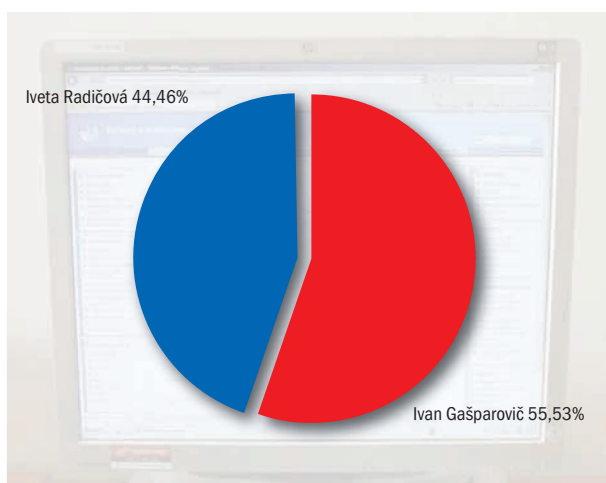
Prvou bolo spracovanie výsledkov **voľby prezidenta SR**. Priama voľba prezidenta Slovenskej republiky sa vykonala po tretí raz. V súlade so zákonom č. 46/1999 Z. z. o spôsobe voľby prezidenta, o ľudovom hlasovaní o jeho odvolaní a o doplnení niektorých ďalších predpisov vydal ŠÚ SR metodiku a vypracoval projekt automatizovaného spracovania výsledkov hlasovania vo voľbe prezidenta. Vytvoril odborné (sumarizačné) útvary pre všetky obvodné volebné komisie a pre Ústrednú volebnú komisiu. Tieto útvary pomocou výpočtovej

techniky sumarizovali výsledky hlasovania a pripravili návrhy zápisníc s výsledkami hlasovania pre príslušné volebné komisie. Voľba prezidenta SR sa, tak ako v predchádzajúcich dvoch voľbách, uskutočnila v dvoch kolách. Výsledok voľby ŠÚ SR zverejnil na svojej internetovej stránke a vydal aj publikáciu a CD s výsledkami voľby.

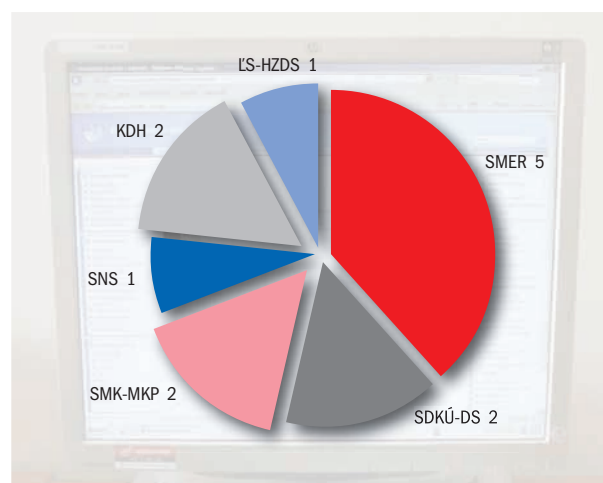

Občania Slovenskej republiky si 6. júna 2009 volili svojich zástupcov **do Európskeho parlamentu**. Pri príprave spracovania výsledkov týchto volieb ŠÚ SR pripravil v elektronickej podobe register kandidátov a spolupracoval s Ústrednou volebnou komisiou pri kontrole

Podiel hlasov pre kandidátov v 2. kole voľby prezidenta SR

Mandáty pridelené politickým stranám vo voľbách do EP 2009

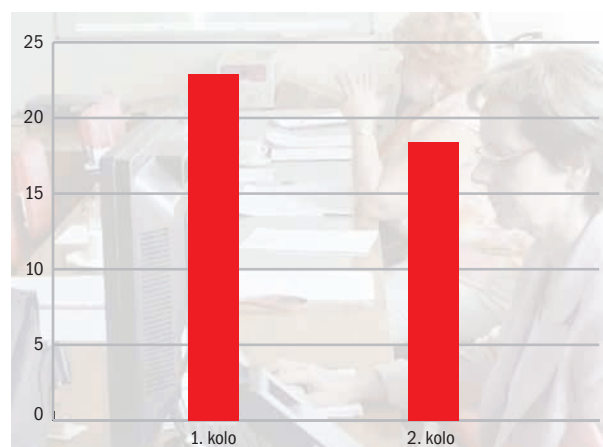
kandidátnych listín. Vydal metodiku spracovania výsledkov hlasovania vo voľbách a vypracoval projekt automatizovaného spracovania výsledkov volieb. Po splnení všetky úloh, ktoré mu ukladá zákon č. 331/2003 o voľbách do Európskeho parlamentu, výsledky volieb zverejnil na svojej internetovej stránke a vydal publikáciu a CD s výsledkami volieb.

Treťou významnou úlohou na úseku volebnej štatistiky bola príprava spracovania a spracovanie výsledkov **volieb do orgánov samosprávnych krajov**. ŠÚ SR v súlade s organizačno-technickým zabezpečením volieb vydal metodiku a vypracoval projekt automatizovaného spracovania výsledkov volieb. Zastupiteľstvá samosprávnych krajov pred voľbami stanovili volebné obvody, v ktorých sa volili poslanci. Počet volebných obvodov, pre ktoré ŠÚ SR vytvoril odborné (sumarizačné) útvary narástol na 90. O predsedovi samosprávneho kraja sa v štyroch krajoch rozhodlo už v 1. kole volieb. V štyroch krajoch sa uskutočnilo aj druhé kolo volieb. Výsledky 2. kola boli takisto spracované odbornými (sumarizačnými) útvarmi, ktoré pracovali vo volebných obvodoch daných krajov. Výsledky volieb ŠÚ SR publikoval (v papierovej aj elektronickej forme) a súčasne ich zverejnil na svojej internetovej stránke.

Okrem voľby prezidenta Slovenskej republiky, volieb zástupcov Slovenskej republiky do Európskeho parlamentu a volieb do orgánov

Účasť vo voľbách do vyšších územných celkov (v %)

samosprávnych krajov zabezpečoval ŠÚ SR aj nové voľby do orgánov samosprávy obcí, ktoré vyhlásil predseda NR SR na 25. apríla 2009. Voľby boli vyhlásené v 16 obciach, ktoré spadali pod 11 obvodných volebných komisií. Pre všetky obvodné volebné komisie, ako aj pre Ústrednú volebnú komisiu, ŠÚ SR zriadil odborné (sumarizačné) útvary, ktoré na svojej úrovni spracovali výsledky volieb. Výsledky volieb boli publikované v tlačenej forme a na internetovej stránke ŠÚ SR.

K splneniu všetkých úloh na úseku volebnej štatistiky významnou mierou prispeli aj pracovníci ŠÚ SR v sídlach krajov.

Spolupráca s Inštitútom informatiky a štatistiky

Inštitút informatiky a štatistiky (INFOSTAT) sa, ako **výskumno-vývojové pracovisko pre oblasť štátnej štatistiky**, každoročne podieľa na činnosti ŠÚ SR. Spolupráca medzi INFOSTAT-om a ŠÚ SR sa uskutočňuje na základe kontraktu uzatváraného obidvoma organizáciami na príslušný rok. Obsahové zameranie kontraktu zohľadňuje prioritné štatistické činnosti úradu.

V roku 2009 INFOSTAT riešil 22 hlavných úloh členených na 62 čiastkových úloh.

Z hľadiska vecného zamerania išlo o:

▲ **inováciu a rozvoj** – podsystémov METIS a REGIS v rámci automatizovaného štatistického informačného systému (AŠIS); softvéru pre konjunkturálne prieskumy, bilancovanie energetiky, register fariem, aktualizáciu vstupov a výstupov z výberového zisťovania v cestnej nákladnej doprave (VZCD) a výpočty ukazovateľov štatistiky zahraničných afiliácií (FATS); Mestskej

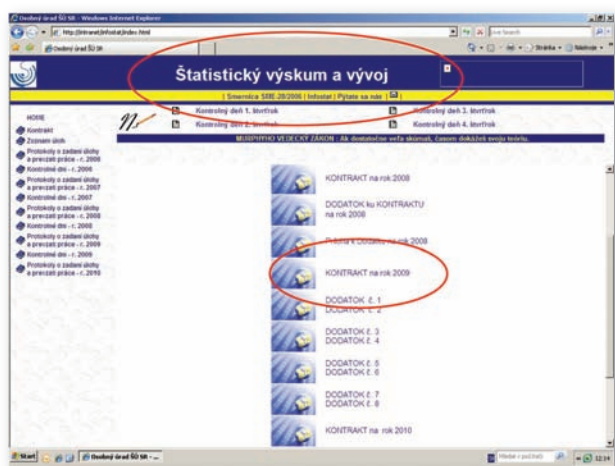
a obecnej štatistiky (MOŠ) a Mestského informačného systému (MIS);

▲ **metodické riešenia** – konsolidovaných ukazovateľov produkčných dát za vybrané domény; zostavovania predstihového indikátora; satelitného účtu cestovného ruchu; účtov v sociálnych štatistikách; rýchlych odhadov HDP a zamestnanosti; analýz a modelovania časových radov; prognózovania vstupných parametrov pre prognózu obyvateľstva; výberových zisťovaní u obyvateľstva; účtov v sociálnych štatistikách (zdravotné účty, účty vzdelávania);

▲ **analýzy** – standardizácie dát a metadát pre výmenu údajov štatistického informačného systému (ŠIS); obsahového prepojenia výberových zisťovaní u obyvateľstva; možnosti konštrukcie satelitného účtu vedy a techniky v podmienkach Slovenskej republiky;

▲ **prognózovanie** – krátkodobého vývoja ekonomiky SR.

Činnosť INFOSTAT-u za rok 2009 je komplexne zdokumentovaná v osobitnej správe dostupnej na internetovej stránke úradu www.statistics.sk v časti *O nás/Kľúčové dokumenty/Výročné správy*.

Slúžime zákazníkovi

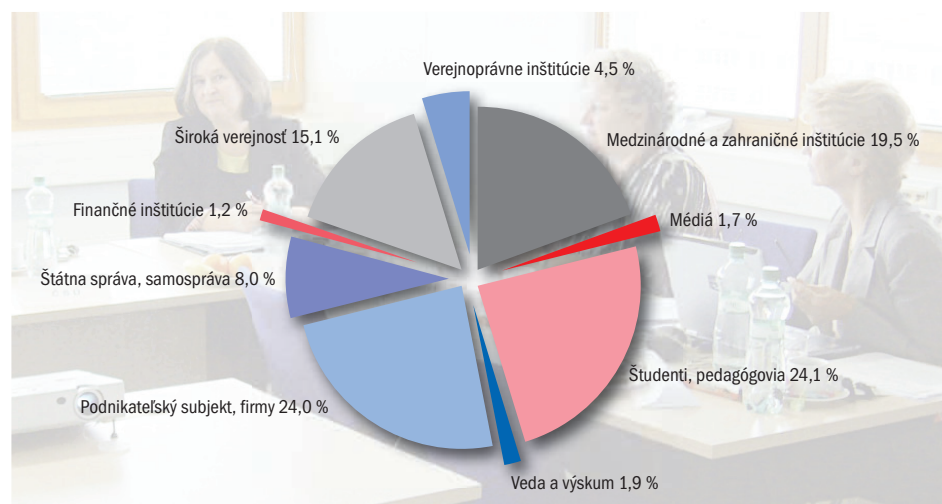
V oblasti služieb zákazníkovi sa pokračovalo v realizácii akčných programov na naplnenie strategických cieľov. Na základe **Marketingového plánu** ŠÚ SR na rok 2009 bolo zrealizovaných viacero aktivít, s cieľom v čo najvyššej miere plniť požiadavky a očakávania zákazníkov. Pre potreby významných domácich a zahraničných zákazníkov bol v priebehu roka poskytnutý značný počet spracovaných súborov údajov, dotazníkov a tabuliek v rôznej periodicite. Z domácich zákazníkov išlo predovšetkým o zákonodarné a výkonné orgány štátnej správy, medzi nimi najmä Ministerstvo financií SR, Národnú banku Slovenska, Ministerstvo hospodárstva SR, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR, Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR, Ministerstvo školstva SR a Ministerstvo životného prostredia SR. Spolu im bolo poskytnutých 123 súborov údajov, ktoré využili pre svoje riadiace a rozhodovacie procesy. Z medzinárodných a medzivládnych organi-

zácií to boli najmä Eurostat, Organizácia pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (OECD), Európska komisia, EHK OSN, Štatistická divízia OSN, Výbor EK pre hospodárske a finančné záležitosti (ECFIN), Medzinárodná organizácia práce (ILO), Organizácia spojených národov pre výživu a poľnohospodárstvo (FAO), Organizácia spojených národov pre výchovu, vedu a kultúru (UNESCO) a Medzinárodná energetická agentúra (IEA), ktorým bolo dodaných v priebehu roka 264 súborov údajov zo všetkých štatistických okruhov.

Marketingové aktivity boli orientované na poznanie svojich zákazníkov a rozšírenie ich znalostí. V tomto smere jednotlivé útvary a pracoviská ŠÚ SR v krajoch zorganizovali viaceré pracovné stretnutia zamerané na zistenie očakávaní kľúčových zákazníkov, na podporu lepšej interpretácie a využívanie štatistických produktov.

Požiadavky podľa skupín zákazníkov v roku 2009

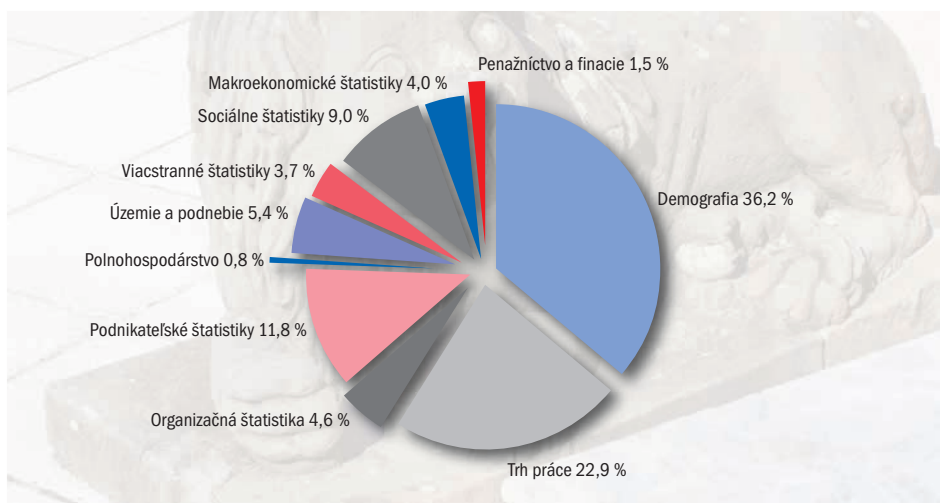
V priebehu uplynulého roka sa priebežne poskytovali rôzne štatistické informácie prostredníctvom **informačného servisu**. Spolu bolo vybavených 3 406 požiadaviek na informácie (o 3,6 % viac ako v roku 2008), z toho bolo 2 834 domácich a 572 zahraničných. Najviac požiadaviek bolo zaregistrovaných od študentov, ďalej z oblasti podnikateľského sektora, medzinárodných organizácií, ale aj širokej verejnosti. Uvedené údaje nezahŕňajú značný počet požiadaviek na informácie vybavených telefonicky alebo pri osobnej návšteve. Informácie boli poskytované štandardne výberom z databáz alebo publikácií, ale aj na základe individuálneho spracovania. Najväčší záujem bol o informácie z oblasti demografie a trhu práce.

Pri tvorbe produktov a šírení štatistických informácií ďalej pokračoval **rozvoj internetového riešenia**, ako dominantného smeru

sprístupnenia produktov štatistického úradu zákazníkom. Vytvorili sa predpoklady pre vybudovanie elektronického katalógu produktov, ktorý zabezpečí jednotné a komfortné sprístupnenie všetkých vydaných publikácií zákazníkom. Bol rozšírený obsah databáz a v zmysle štandardu Ministerstva financií SR bol umožnený nevidiacim a handicapovaným prístup k štatistickým informáciám.

Verejná databáza **SLOVSTAT** na internetovej stránke úradu bola v roku 2009 intenzívne využívaná odbornou aj laickou verejnosťou. Celkove navštívilo databázu 10 095 zaregistrovaných používateľov, ktorí uskutočnili 287 881 výberov údajov zo 755 tabuliek. Počet výberov sa v porovnaní s predchádzajúcim rokom zdvojnásobil. Zo štatistických okruhov sa používatelia zaujímali najmä o ukazovatele z oblasti trhu práce, cien a štvrťročných národných účtov. Najviac výberov uskutočnili

Podiel zobrazenia tabuliek v databáze RegDat (rok 2009)

používatelia z podnikateľského sektora (viac ako polovicu) a študenti (takmer štvrtinu).

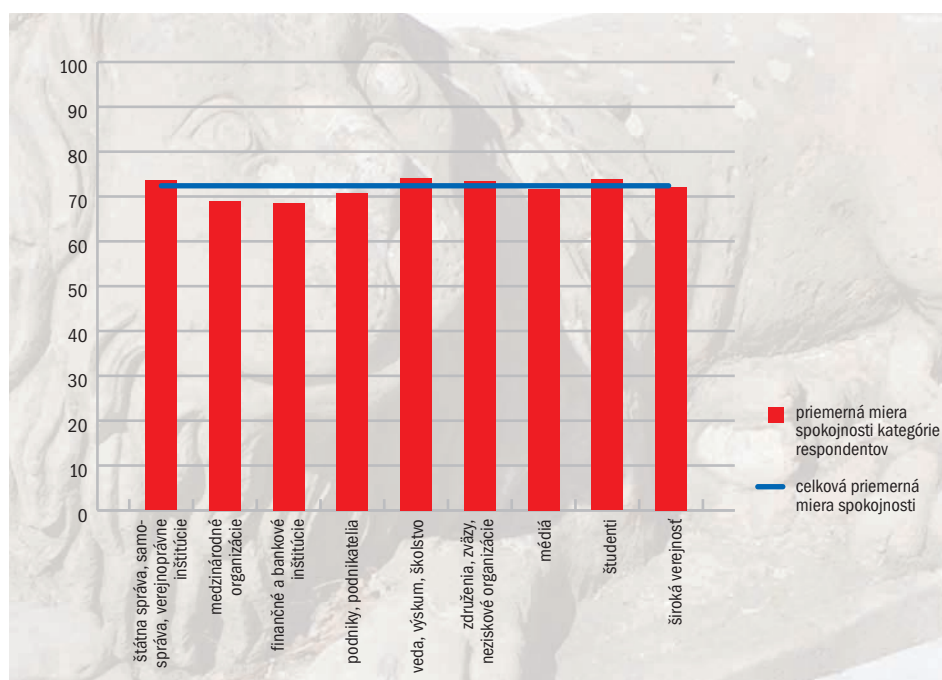
Regionálnu databázu **RegDat** navštívilo v uplynulom roku 31 786 používateľov, ktorí uskutočnili 38 529 návštev a 253,7 tisíc výberov údajov z 320 dátových matic. Najväčší záujem prejavili používatelia o štatistické údaje z oblasti demografie, trhu práce, podnikateľských a sociálnych štatistík.

Na základe potreby získať spätnú väzbu od zákazníkov, poznať ich očakávania a reagovať na oprávnené požiadavky, ŠÚ SR v roku 2009 uskutočnil **prieskum spokojnosti** s produktmi a službami formou podrobnejšie štruktúrovaného elektronického dotazníka. Vyhodnotených bolo 1 013 dotazníkov, miera návratnosti bola 47,1 %. Viac ako polovicu respondentov tvorili študenti a zástupcovia podnikov a podnikateľov. Respondenti hod-

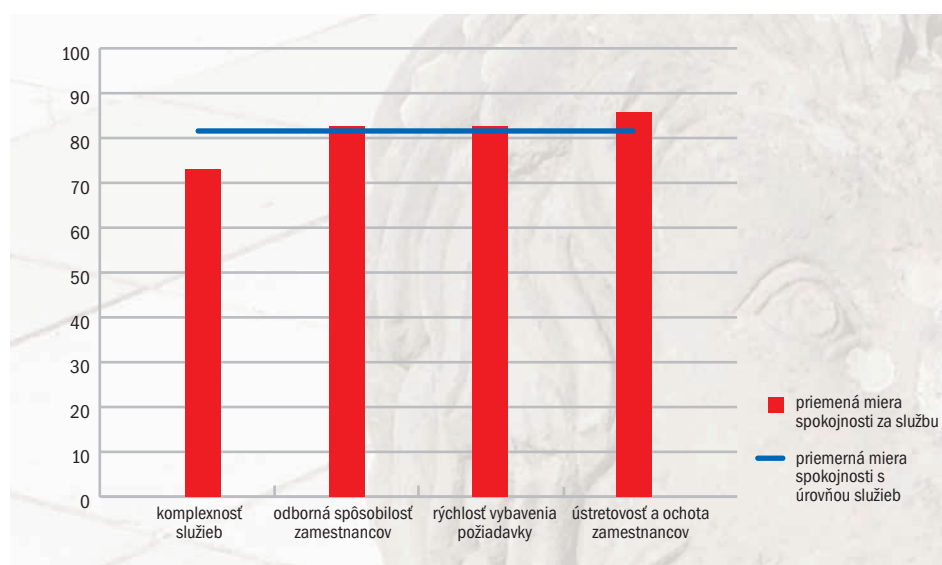
notili 36 položiek v piatich oblastiach. Mali možnosť vyjadriť svoju spokojnosť, resp. nespokojnosť, napr. s konkrétnymi produktmi, úrovňou služieb, s databázami, dostupnosťou a včasnosťou hľadaných informácií, zrozumiteľnosťou metodických vysvetliviek, úrovňou internetovej stránky, ako aj produktov v rámci štatistických okruhov. Z analýzy výsledkov prieskumu vyplynulo, že celková priemerná miera spokojnosti so štatistickými produktmi a službami ŠÚ SR dosiahla 72,5 bodov.

Za najsilnejšiu stránku ŠÚ SR možno považovať úroveň poskytovania služieb zamestnancami úradu. Najvyššou mierou spokojnosti bola respondentmi hodnotená ústretovosť a ochota (85,8 bodov), profesionalita zamestnancov, rýchlosť vybavenia požiadaviek. Nižšia spokojnosť respondentov v niektorých hodnotených oblastiach naznačuje, že priestor pre zlepšenie kvality produktov a služieb

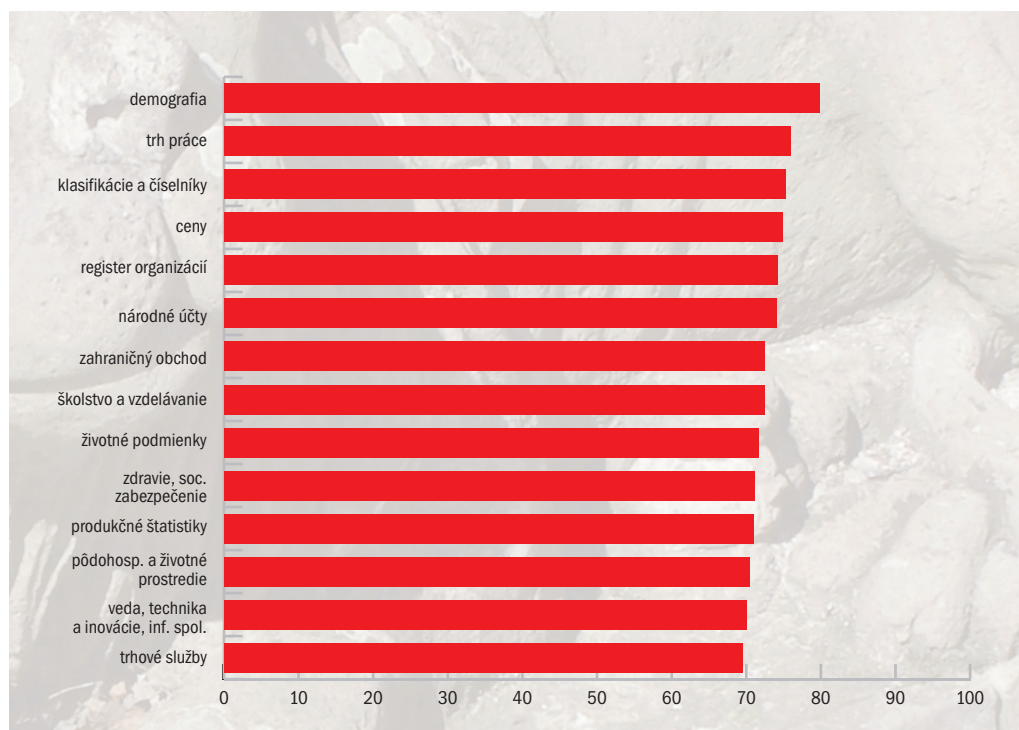
Priemerná miera spokojnosti respondentov (v bodoch)

Miera spokojnosti s úrovňou služieb ŠÚ SR (v bodoch)

Miera spokojnosti s úrovňou produktov podľa štatistických okruhov (v bodoch)

ŠÚ SR sa otvára predovšetkým v oblasti porovnateľnosti, dostupnosti a aktuálnosti poskytovaných štatistických informácií a tiež v oblasti databáz. Priemerná miera spokojnosti s týmito položkami sa pohybovala medzi 65,7 a 68,2 bodov.

Získané informácie a požiadavky zákazníkov budú priebežne zohľadňované pri tvorbe a šírení užívateľsky orientovaných produktov a služieb a postupne premietnuté do zlepšovania činností a procesov v rámci úradu.

V súlade v *Edičným programom 2009* priebežne vychádzali **štatistické publikácie** v ústredí

a v pracoviskách ŠÚ SR v krajocho v mesačnej, štvrťročnej a ročnej periodicite. Z celkového počtu 67 titulov vydaných ústredím v roku 2009 bolo 39 v tlačenej a 28 v elektronickej forme. K ťažiskovým súborným a odvetvovým publikáciám patrili napr. *Štatistická ročenka SR 2009*, *Štatistická ročenka regiónov Slovenska 2008*, ročenky priemyslu, stavebníctva, vedy a techniky, dopravy, pôšt a telekomunikácií, štvrťročná *Štatistická správa o základných vývojových tendenciách v hospodárstve SR* (predkladaná vláde SR), *Trendy sociálneho vývoja v SR 2009*, *Slovenská republika v číslach 2009*. V zmysle nových koncepčných zámerov pri tvorbe štatistických produktov,

t. j. orientácii na tvorbu produktov s pridanou hodnotou, vydal úrad pri príležitosti volieb do vyšších územných celkov reprezentačnú publikáciu *Regióny Slovenska 2009*. Mimo plánu boli napríklad vydané publikácie *Sociálna ochrana v SR v rokoch 1995 – 2006 a Slovensko v EÚ – národné účty*.

Pracoviská ŠÚ SR v krajoch vydali spolu 84 titulov. Mimo edičného programu boli vydané najmä publikácie o voľbách do orgánov samosprávneho kraja, propagačné publikácie a tituly z oblasti demografie a sociálnej štatistiky. V súlade so *Stratégiou ŠÚ SR do roku 2012* v oblasti tvorby produktov a s politikou diseminácie Eurostatu bola v priebehu roka 2009 prijatá koncepcia publikačnej činnosti pre ďalšie obdobie. Súčasne bola zjednotená publikačná činnosť pracovísk ŠÚ SR v krajoch, čo sa premietlo do *Edičného programu 2010*.

Súčasný trend v šírení štatistických informácií vyžaduje vo väčšej miere a modernými prostriedkami a metódami vizualizovať štatistické údaje, s cieľom napomôcť ľahšiemu porozumeniu a rýchlej orientácii v nich. ŠÚ SR pre svojich partnerov v rámci národného štatistického systému (NŠS) vypracoval odporúčania pre zostavenie a úpravu štatistických tabuliek, grafov a máp pri tvorbe výstupných produktov obsahujúcich aj štatistické údaje.

V rámci služieb zákazníkom úrad v roku 2009 pokračoval v grantovom projekte Eurostatu *European Statistical Data Support* (ESDS). Centrum podpory používateľov európskej štatistiky pôsobiacie pri štatistickom úrade už štvrtý rok poskytovalo používateľom pomoc pri navigácii na internetovej stránke Eurosta-

tu, vyhľadávani európskych štatistických údajov v databázach Eurostatu a pri zodpovedaní technických otázok súvisiacich s registráciou, výbermi a sťahovaním údajov zo štatistických databáz. Informácie o európskej štatistike zverejnené na internetovej stránke štatistického úradu v bloku *Európska štatistika – ESDS* boli priebežne aktualizované, s cieľom poskytnúť používateľom prístup k čo najaktuálnejším informáciám a publikáciám. So zámerom propagovať Eurostat a európske štatistiky šírené na jeho internetovej stránke, ako aj poskytnúť základné informácie o službách Centra podpory používateľom európskej štatistiky, bol vydaný propagačný leták. Centrum podpory každoročne realizuje prezentáciu pre vybranú skupinu používateľov. V roku 2009 boli realizované prezentácie o šírení a využívaní európskych štatistik pre študentov a akademikú obec Univerzity Komenského v Bratislave.

Vydávame časopis Slovenská štatistika a demografia

Vydávanie vedeckého časopisu *Slovenská štatistika a demografia* pokračovalo v roku 2009 svojím 19. ročníkom.

Časopis v kapitolách vedecké články a informatívne články, v diskusii a názoroch prezentuje odborné príspevky z oblasti štatistiky a demografie, ktoré do redakčnej rady časopisu predkladajú zamestnanci ŠÚ SR, odborníci z vysokých škôl z celého Slovenska, vedeckých pracovísk a ďalších inštitúcií. Do časopisu prispievajú tiež autori z Českej republiky. V časopise sú prezentované aj analytické štúdie, prehľady a odborné názory jednotlivých autorov. V roku 2009 bolo v časopise zverejnených aj niekoľko historických štúdií z oblasti demografie.

Redakčnú radu v priebehu celého roka 2009 viedol pán Milan Olexa. Koncom roka 2009, pri svojom odchode do dôchodku, predstavil členom rady jej novú predsedníčku pani Ľudmilu Ivančíkovú, ktorú do funkcie vymenovala predsedníčka ŠÚ SR.

Medzinárodné aktivity

Na poli medzinárodnej spolupráce bol ŠÚ SR v minulom roku veľmi aktívny. V tejto oblasti sa jeho činnosť orientovala predovšetkým na aktivity v rámci **európskeho štatistického systému**. Odborníci úradu sa zúčastňovali na zasadnutiach pracovných skupín Európskej komisie a Rady, a tak sa aktívne podieľali na príprave legislatívnych návrhov a schvaľovaní právnych aktov Európskej únie zameraných na zavádzanie nových štatistických metód, zvyšovanie kvality a porovnateľnosti údajov na európskej úrovni. V roku 2009 vstúpilo do platnosti 25 nových európskych právnych aktov pre oblasť štatistiky, z toho bolo 8 nariadení Európskeho parlamentu a Rady. Najvýznamnejšie z nich bolo nové nariadenie o európskej štatistike č. 223/2009 z 11. marca 2009, ktoré upravilo právny rámec pre tvorbu, rozvoj a šírenie európskej štatistiky a fungovanie európskeho štatistického systému v súlade so štatistickými zásadami a *Kódexom postupov pre európsku štatistiku*. Ďalšie právne akty sa týkali štatistiky poľnohospodárstva, životného prostredia, obchodu v rámci Spoločenstva, zahraničného obchodu s tretími krajinami, informačnej spoločnosti a zberu štatistických informácií Európskou centrál-

nou bankou. Sedemnást nariadení Európskej komisie malo vykonávací charakter.

Okrem činnosti v rámci európskeho štatistického systému spolupracoval úrad aj s ďalšími **medzinárodnými organizáciami a inštitúciami**, ako sú Štatistická komisia OSN, Konferencia európskych štatistikov pri EHK OSN, Výbor pre štatistiku pri OECD, Medzinárodná organizácia práce (ILO), Organizácia spojených národov pre výživu a poľnohospodárstvo (FAO), Organizácia spojených národov pre výchovu, vedu a kultúru (UNESCO), Svetová obchodná organizácia (WTO) a jeho zástupcovia sa aktívne zúčastňovali na štatistických podujatiach, ktoré tieto medzinárodné organizácie organizovali.

V rámci prehlbovania **bilaterálnej medzinárodnej spolupráce** navštívili úrad v roku 2009 viaceré delegácie zahraničných a medzinárodných štatistických inštitúcií. Medzi najvýznamnejšie patrí nesporne návšteva predsedu vlády Českej republiky Jana Fischera počas jeho prvej oficiálnej cesty na Slovensko po vymenovaní do funkcie premiéra. Ďalšími významnými osobnosťami, ktoré sme privítali

na pôde ŠÚ SR, boli generálny riaditeľ Eurostatu Walter Radermacher (16. – 17. júna) a jeho zástupkyňa Marie Bohatá (3. – 4. decembra). Bilaterálne slovensko-poľské stretnutie predsedov a ďalších členov vedenia štatistických úradov sa na pozvanie slovenskej strany uskutočnilo 28. – 29. mája 2009 v Bardejove. V rámci podpísaného memoranda o spolupráci štatistických úradov 5 susediacich stredo-európskych krajín sa v Bratislave 26. – 27. novembra 2009 stretli ich najvyšší predstavitelia, aby vyhodnotili realizované aktivity a stanovili plán spolupráce na nasledujúce obdobie. Úrad sa úspešne zhostil aj organizácie ďalších medzinárodných podujatí, akými bola napr. medzinárodná konferencia k cezhraničnej spolupráci v Bardejove, vedecké kolokvium k štatistike o príjmoch a životných podmienkach domácností (EU SILC) alebo misia k popisu zdrojov a metód zostavenia hrubého národného dôchodku (GNI Inventory).

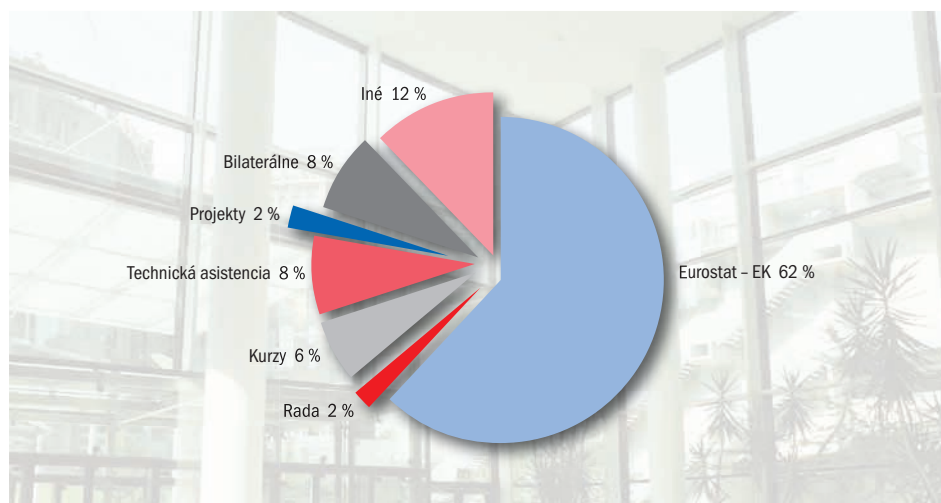
Úrad sa aktívnejšie zapojil aj do **poskytovania zahraničnej pomoci** iným krajinám. Už druhý rok sa v rámci medzinárodného konzorcia podieľal na realizácii projektu, ktorého cieľom je posilnenie národného štatistického systému

Tadžikistanu. Slovenskí experti v rámci neho pokrývajú také komponenty, ako štatistika chudoby, štatistika priemyslu, štatistika dopravy a štvrťročné národné účty. V roku 2009 vykonali experti 4 pracovné misie do Tadžikistanu a tadžickí štatistici navštívili ŠÚ SR za účelom študijného pobytu zameraného na štatistiku priemyslu. Na svojej pôde poskytol úrad konzultácie aj zástupcom azerbajdžanského štatistického úradu. Polročnú odbornú stáž venovanú práci v oblasti štatistiky vedy a techniky absolvoval na úrade pracovník tureckého štatistického úradu.

Zamestnanci ŠÚ SR absolvovali v uplynulom roku 232 **zahraničných pracovných ciest**, čo predstavovalo 309 individuálnych vycestovaní. Najviac ciest smerovalo do Luxemburgu na zasadnutia pracovných skupín a výborov Eurostatu. Cieľom ďalších zahraničných ciest bola účasť na zasadnutiach pracovnej skupiny STATIS pri Rade Európskej únie, aktívna prezentácia na medzinárodných konferenciách, seminároch a workshopoch, výmena skúseností a poznatkov formou konzultácií s expertmi iných štatistických úradov, účasť na odborných kurzoch v rámci *Progra-*

Zahraničné pracovné cesty podľa účelu

mu vzdelávania európskych štatistikov, misie pri poskytovaní rozvojovej pomoci poskytovanej iným krajinám a workshopy tvoriace súčasť grantových projektov.

Zamestnanci úradu riešili v uplynulom roku 29 grantových projektov financovaných z finančných zdrojov Európskej únie, ktoré vý-

znamným spôsobom prispeli k implementácii nových európskych nariadení a rozvoju slovenskej štatistiky.

Ľudské zdroje

Zamestnanci patria k najväčšiemu bohatstvu, ktoré štatistický úrad má. Kvalitná personálna práca a starostlivosť o ľudské zdroje je preto významnou prioritou činnosti nielen osobného úradu, ale aj všetkých vedúcich zamestnancov. ŠÚ SR v rámci svojich finančných a materiálnych možností robí všetko pre uspokojovanie pracovných a sociálnych potrieb svojich zamestnancov, pre ich profesionálny a odborný rast.

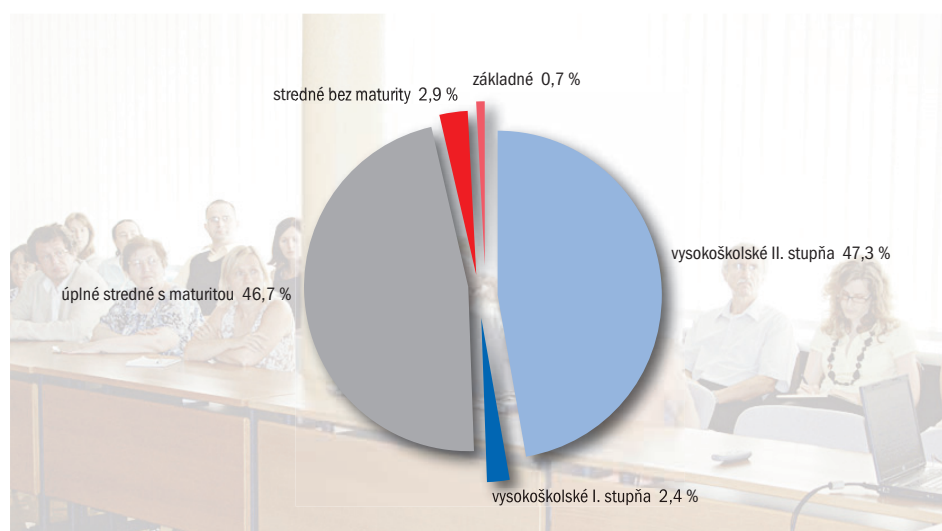
V roku 2009 pracovalo na štatistickom úrade **998,8 zamestnancov** (priemerný evidenčný prepočítaný počet), z toho na ústredí úradu 346 zamestnancov a na pracoviskách ŠÚ SR v krajoch 652,8 zamestnancov. **Vzdelanostnú a vekovú štruktúru** zamestnancov úradu k 31. 12. 2009 znázorňujú grafy.

Na úrade pracovalo 78,4 % žien a 21,6 % mužov. Z celkového počtu 136 vedúcich zamestnancov bolo 69 % žien a 31 % mužov.

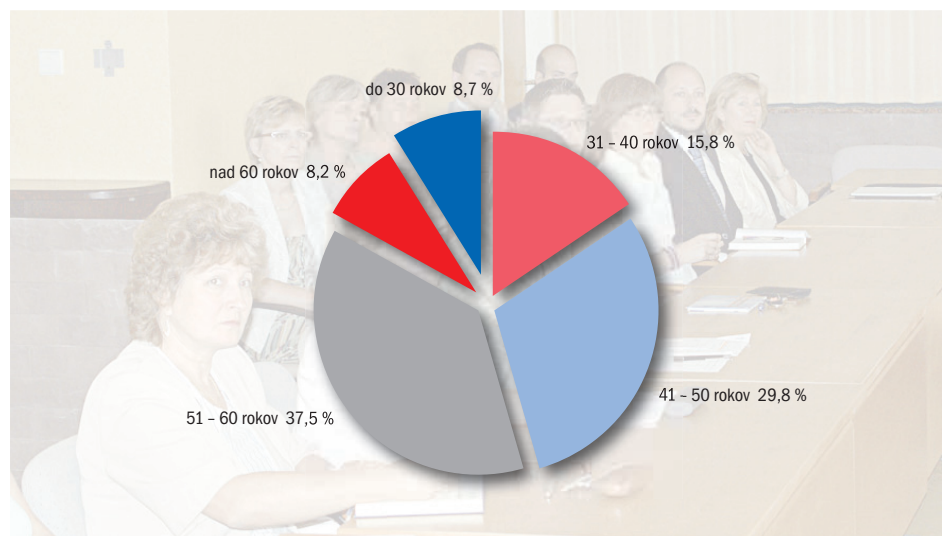
K získavaniu kvalifikovaných a produktívnych zamestnancov pristupuje štatistický úrad profesionálne. Na obsadenie voľných štátnezamestnaneckých miest v roku 2009 osobný úrad zabezpečil realizáciu 41 **výberových konaní**. Úspechom úradu v tejto oblasti je ocenenie *Recruit Rank Awards 2009*, ktoré podľa prieskumu hodnotení uchádzačmi o prácu udeľuje spoločnosť Profesia za najlepšie hodnotené výberové procesy na Slovensku. ŠÚ SR získal v kategórii Firmy druhé miesto. K 31. 12. 2009 bolo na úrade obsadených 97 % miest.

Základom **vzdelávania zamestnancov** ŠÚ SR bola realizácia odborných vzdelávacích aktivít, ktoré obsahoval *Plán vzdelávania zamestnancov ŠÚ SR na rok 2009*. Plánovaný okruh podujatí bol v priebehu roka dopĺňaný o školenia a kurzy, ktoré vychádzali z operatívnych požiadaviek útvarov a potrieb zamestnancov. Vzdelávanie bolo zamerané predovšetkým na prehĺbovanie znalostí v oblasti vecne prísluš-

Vzdelanostná štruktúra zamestnancov

Veková štruktúra zamestnancov

nej problematiky, jazykovej prípravy, zručností v používaní informačno-komunikačných technológií, osobnostného rozvoja, komunikácie so zákazníkmi a manažérskej prípravy. Okruh pripravených vzdelávacích podujatí poskytoval príležitosť pre rozvoj zamestnancov zo všetkých cieľových skupín.

V oblasti ďalšieho vzdelávania manažérov osobný úrad opakovane zorganizoval účastníkmi vysoko hodnotený kurz *Efektívny manažér*. Na základe požiadaviek *Stratégie rozvoja ŠÚ SR do roku 2012* boli pripravené a zrealizované nové kurzy zamerané na osobnostný rozvoj a komunikačné schopnosti, ako *Koučing*, *Prezentácia a verejné vystúpenie* a *Tréning efektívnej komunikácie so zákazníkmi*.

Významným okruhom vzdelávania bolo prehĺbovanie znalostí a zručností zamestnancov – špecialistov v oblasti štatistiky. Táto skupina

zamestnancov si mala možnosť vybrať z ponuky vzdelávacích aktivít na národnej alebo medzinárodnej úrovni. Osobný úrad v spolupráci s externými lektormi pokračoval v realizácii odborného vzdelávacieho programu *Schola Statistica*. Okrem kurzov zameraných na rôzne štatistické špecializácie boli súčasťou programu aj kurzy určené pre cieľovú skupinu nových zamestnancov úradu. Tieto boli príležitosťou na získanie základných štatistických informácií a precvičenie základných matematicko-štatistických metód používaných pri spracúvaní štatistických údajov. Kurzy *Schola Statistica* boli realizované v školiacom stredisku ŠÚ SR v Klátovej Novej Vsi alebo v učebniach INFOSTAT-u. Na týchto odborných kurzoch sa zúčastnilo celkom 118 zamestnancov.

Na medzinárodnej úrovni sa celkom 122 zamestnancov zúčastnilo na seminároch, workshopoch a kurzoch. Najvyšší záujem bol

o odborné štatistické kurzy organizované v rôznych krajinách Európskej únie v rámci *European Statistical Training Programme*.

Narastajúci záujem zamestnancov o zdokonaľovanie sa v komunikácii v cudzích jazykoch sa prejavil vysokou účasťou v polointenzívnych alebo intenzívnych kurzoch anglického a francúzskeho jazyka. Vzdelávania v oblasti jazykovej prípravy sa počas uplynulého roka zúčastňovalo celkom 339 zamestnancov z celého úradu.

V oblasti informačných technológií boli realizované kurzy pre prácu s aplikáciami na podporu publikovania a prezentácie štatistických informácií, s informačným personálnym systémom a s kancelárskym balíkom Microsoft Office 2007. V tejto oblasti sa vzdelávania zúčastnilo celkom 1 140 zamestnancov.

Za rok 2009 bolo v 338 vzdelávacích aktivitách vyškolených celkom **2 960 účastníkov**. Celkové náklady vynaložené na vzdelávanie zamestnancov úradu dosiahli čiastku 81 742 eur.

Významným zdrojom informácií pre zamestnancov úradu a jeho externých zákazníkov je **knižnica ŠÚ SR**. Hlavnou činnosťou knižnice je

doplňanie, evidovanie a sprístupňovanie knižničného fondu, do ktorého v priebehu uplynulého roka pribudlo 1 576 nových publikácií a 87 titulov dennej tlače a časopisov. Vo finančnom vyjadrení to predstavuje čiastku 19 957 eur.

V priebehu roka bolo v knižnici evidovaných 5 377 výpožičiek pre 3 146 čitateľov, medzi ktorými prevažovali záujemcovia z externého prostredia.

Za neoddeliteľnú súčasť riadenia ľudských zdrojov považuje štatistický úrad aj skúmanie spokojnosti svojich zamestnancov. Preto v súlade so strategickými úlohami svojho rozvoja kontinuálne realizuje v spolupráci s Centrom sociálnych výskumov pri INFOSTAT-e **prieskum firemnej kultúry a spokojnosti zamestnancov**. Výsledky prieskumu napomáhajú odhľady vnútorné prostredie úradu, mieru identifikácie zamestnancov s jednotlivými prvkami firemnej kultúry a poskytujú obraz miest pre zlepšenie pracovnej klímy podporujúcej zámeru a vízie úradu. Zo zistení prieskumu vyplýva pozitívny trend v rozvoji firemnej kultúry úradu, a to predovšetkým v oblasti odborného sebavedomia zamestnancov, oceňovania možnosti odborného rastu, pracovnej klímy v útvara, tímovej spolupráce a spolupatričnosti.

Informačné zdroje a informačno-komunikačné technológie

Zámerom každej organizácie je zvyšovanie kvality a dostupnosti služieb pri efektívne vynakladaných finančných, ľudských a technologických zdrojoch potrebných na rozvoj a udržiavanie chodu celkovej technologickej infraštruktúry. V súčasnej dobe je efektívne fungovanie každej organizácie nerozlučne späté s informačnými technológiami (IT), ktoré plnia množstvo kľúčových a podporných funkcií pre poskytovanie a realizáciu služieb organizácie v jej vnútri, ale i smerom navonok k externým partnerom, zákazníkom alebo dodávateľom.

IT zohrávajú dôležitú úlohu pre samotný chod organizácie a obidva prvky sú veľkou mierou vzájomne previazané, keď kvalita a dostupnosť služieb je plne spojená s efektívnym plnením funkcií samotných IT. V praxi to znamená vysokú úroveň interdependencie a závislosti organizácie na chode IT. Výpadok kľúčových prvkov IT v organizácii má priamy dopad na kvalitu a dostupnosť služieb a môže dokonca ochromiť chod organizácie ako celku alebo jej kritických častí spojených s poskytovaním služieb. Rok 2009 bol pre IT ŠÚ SR rokom zvyšovania kvality a dostupnosti informačno-technologických služieb. Na dosiahnutie tohto cieľa bolo nevyhnutné riešiť procesné zmeny

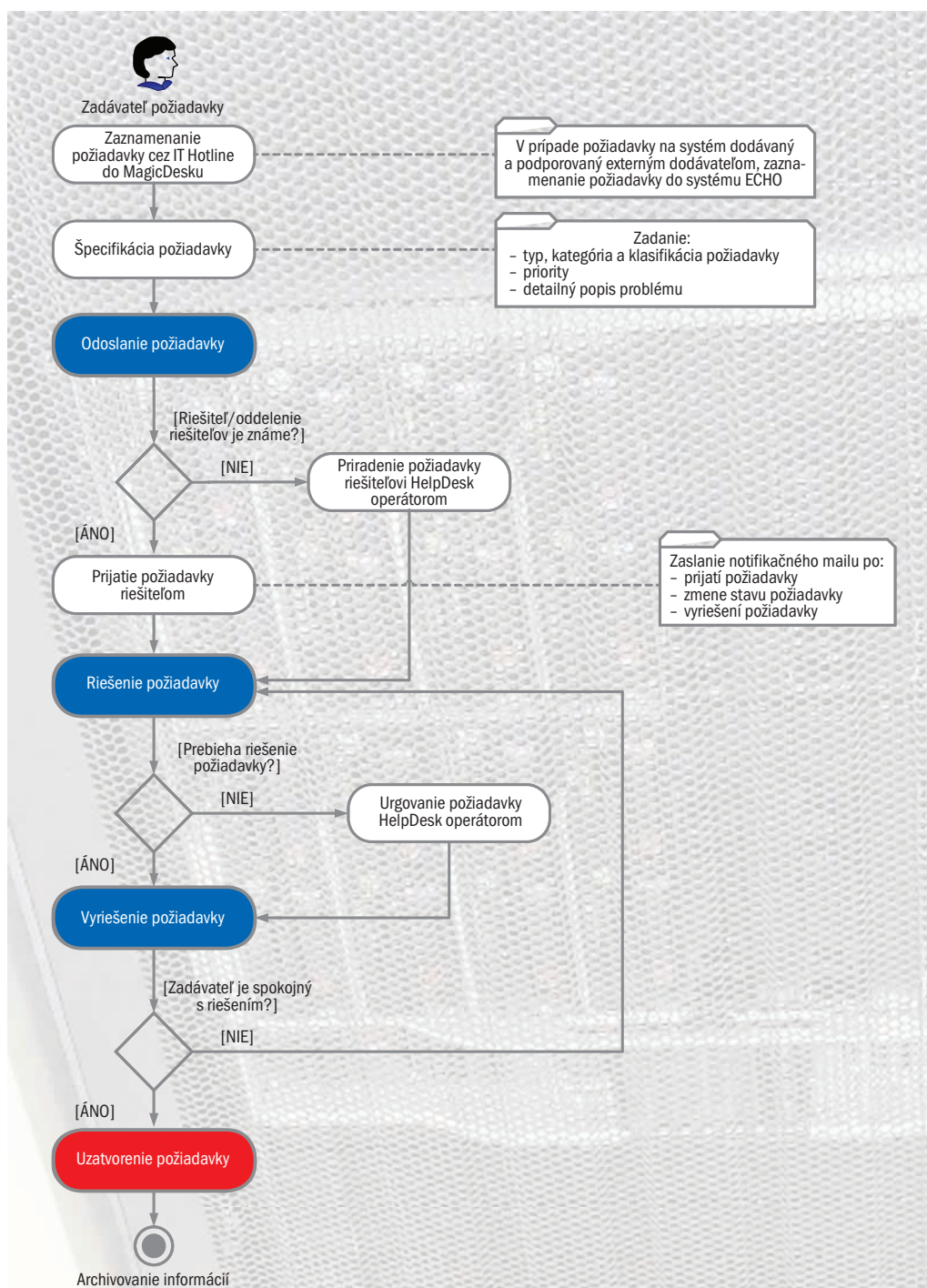
v rámci IT a stanoviť si jasné rozhrania a pravidlá.

Najdôležitejšia zmena nastala pri komunikácii s interným zákazníkom, ktorý je nosným odberateľom informačno-technologických služieb. Vytvoril sa centrálny model zadávania a evidencie požiadaviek klientov cez helpdesk, v ktorom sa jasne definovali kategórie služieb, zodpovední špecialisti IT a hodnotiace kritériá kvality vykonanej práce. Táto zmena priniesla pridanú hodnotu v evidovaní požiadaviek, skrátení reakčného času na požiadavky a v neposlednom rade v meraní a zlepšovaní kvality poskytovaných služieb. Zároveň vytvorila predpoklady pre plánované zavedenie ITSM (IT Service Management) v prostredí ŠÚ SR v roku 2010.

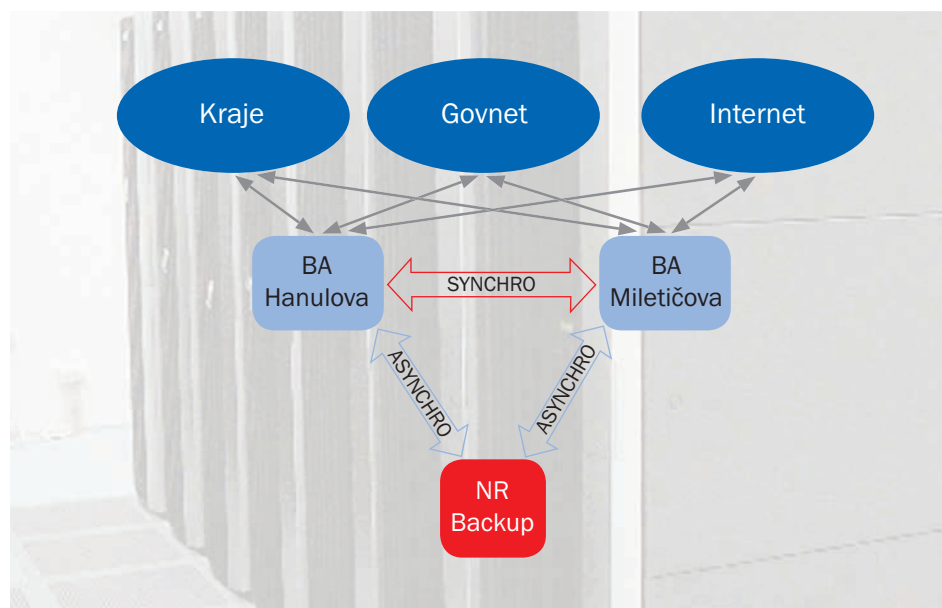
V roku 2009 sa úrad nevyhol ani riešeniu dostupnosti služieb a s tým súvisiacich komponentov informačno-komunikačných technológií (IKT). Dôvodmi na zmenu boli predovšetkým zastaraná serverová architektúra, nedostatočné zabezpečenie kľúčových komponentov IKT a relatívne vysoké nároky na správu IKT. Vedenie ŠÚ SR odsúhlasilo strategický plán na modernizáciu a konsolidáciu IKT na ŠÚ SR. Konsolidované riešenie by

Životný cyklus požiadavky interného zákazníka

Cieľová topológia

malo zaistiť vysokú dostupnosť a elimináciu SPOF (Single Point Of Failure), spoľahlivú a bezpečnú prevádzku a jednoduchšiu údržbu (maintenance). Cieľovým stavom stratégie by malo byť vysoko dostupné riešenie informačno-technologických služieb, s dôrazom na redundanciu lokalít a komponentov IKT. Celý proces modernizácie má tri etapy: vybudovanie nového Datacentra v priestoroch úradu na Hanulovej ulici s možnosťou fyzickej kópie zálohy na inú lokalitu (ŠÚ SR, Miletičova 3), modernizácia Datacentra v centrále ŠÚ SR a vytvorenie záložného Datacentra v priestoroch pracoviska ŠÚ SR v Nitre pre prípad havárie, slúžiaceho ako bezpečné úložisko dôležitých údajov pre zabezpečenie úplnej obnovy informačných systémov.

V roku 2009 sa ŠÚ SR podarilo získať finančné prostriedky pre realizáciu prvej etapy navrhovaného riešenia. Z týchto zdrojov úrad vybudoval moderné výpočtové centrum na úrovni Tier III (podľa Uptime Institute), s dôrazom na redundanciu kľúčových komponentov IKT. Cieľom projektu bola aj konsolidácia databáz a vybraných infraštruktúrnych služieb. Všetky práce boli realizované za plnej prevádzky IT ŠÚ SR bez nutnosti prijímania závažných kompromisov z dôvodu budovania na „zelenej lúke“ v lokalite budovy pracoviska ŠÚ SR na Hanulovej ulici v Bratislave.

Finančné výsledky

Pre kapitolu ŠÚ SR boli zákonom č. 596/2008 Z. z. o štátnom rozpočte schválené výdavky vo výške 25 831 218 eur. V priebehu roka 2009 bol rozpočet deviatimi rozpočtovými opatreniami upravený na 33 040 135 eur. Úpravy rozpočtu sa týkali najmä presunu výdavkov z kapitálových výdavkov rozpočtovaných na voľby a prípravu SODB 2011 do bežných výdavkov, ďalej zvýšenia rozpočtu na štatistické zisťovanie o príjmoch a životných podmienkach domácností (EU SILC 2009) a zvýšenia rozpočtu o prostriedky v objeme 10 000 000 eur určené na prebudovanie informačno-technologickej základne ŠÚ SR. Na základe uznesení vlády SR č. 93 z 28. januára 2009 a č. 460 zo 17. júna 2009 boli rozpočtovými opatreniami Ministerstva financií SR v kapitole ŠÚ SR viazané výdavky celkom vo výške 481 939 eur. Posledným rozpočtovým opatrením Ministerstva financií SR boli v zmysle § 8 zákona č. 523/2004 Z. z. viazané kapitálové výdavky v sume 2 459 144 eur určené na SODB s možnosťou použitia v ďalšom rozpočtovom roku.

Nedaňové príjmy boli schválené vo výške 805 388 eur, v tom 225 388 eur boli pôvodne rozpočtované bežné príjmy a 580 000 eur predstavovali príjmy z predpokladaného predaja budov v správe ŠÚ SR. O túto sumu bol zvýšený aj rozpočet kapitálových výdavkov. Z dôvodu krízy na trhu s nehnuteľnosťami sa príjmy z predaja budovy a pozemkov v skutočnosti zrealizovali iba vo výške 176 713 eur. Neplnenie príjmov z predaja budov vo výške 403 288 eur bolo viazané v kapitálových výdavkoch. Pôvodne rozpočtované bežné príjmy boli splnené vo výške 186 464 eur. Ich nenaplnenie o 38 924 eur bolo spôsobené výpadkom príjmov z prenájmov kancelárskych priestorov spôsobeným zníženým dopytom a tiež

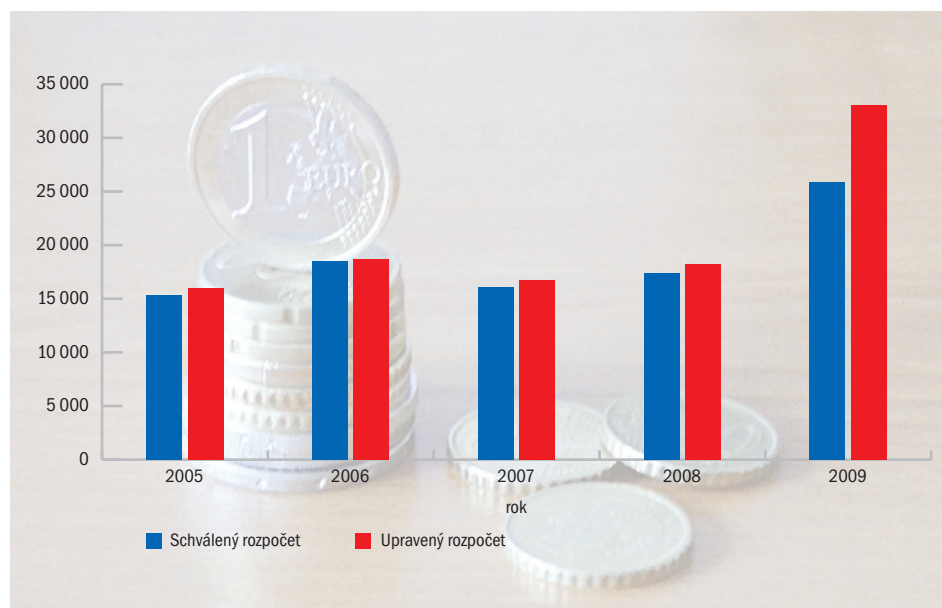
nižšími príjmami za predaj štatistických informácií, z dôvodu pokračujúceho trendu ich bezplatného poskytovania predovšetkým prostredníctvom internetu. Príjmy v skutočnosti dosiahli 1 384 809 eur, v tom nedaňové 363 177 eur a mimorozpočtové 1 021 632 eur. Mimorozpočtové príjmy boli získané zo zahraničných grantov poskytnutých Európskou komisiou s cieľom zaviesť nové štatistické zisťovania.

Upravený rozpočet výdavkov 33 040 135 eur bol čerpaný vo výške 32 631 744 eur, t. j. na 98,8 %. Dôsledkom nižšieho čerpania bolo viazanie kapitálových výdavkov vo výške 403 288 eur z dôvodu nesplnenia kapitálových príjmov. Z celkových výdavkov predstavovali osobitné druhy výdavkov 15 511 476 eur (z toho SODB 1 628 335 eur, voľba prezidenta SR, voľby do Európskeho parlamentu a voľby do orgánov samosprávných krajov spolu 3 890 010 eur a prebudovanie informačno-technologickej základne ŠÚ SR 9 993 131 eur). Z ostatných výdavkov, vo výške 17 120 267 eur, použitých na bežnú štatistickú činnosť tvorili výdavky na mzdy a poistné 70,6 %, tovary a služby 19,9 %, bežné transfery 7,4 % a kapitálové výdavky 2,1 %.

Výdavky na mzdy boli čerpané vo výške 8 968 153 eur a súvisiace odvody do poisťovní v sume 3 110 531 eur.

Výdavky na tovary a služby v sume 3 411 739 eur boli v rozhodujúcej miere použité na zabezpečenie bežných štatistických činností, ako tlač štatistických výkazov, spracovanie štatistických informácií, služby technickej podpory informačno-komunikačných technológií, výdavky súvisiace so zberom štatistických údajov a cestovné výdavky. Značnú časť

Porovnanie schváleného a upraveného rozpočtu

predstavujú výdavky určené na zabezpečenie prevádzky budov a objektov v správe ŠÚ SR, a to energie, výdavky na nevyhnutné rekonštrukcie, údržbu a ochranu, prevádzku motorových vozidiel a taktiež výdavky smerované do sociálnej oblasti, ako sú prídely do sociálneho fondu, stravovanie a vzdelávanie zamestnancov.

Bežné transfery boli čerpané vo výške 1 272 480 eur, z toho 1 189 620 eur pre príspevkovú organizáciu INFOSTAT. Ostatné transfery boli použité na odchodné, odstupné a nemocenské dávky. INFOSTAT riešil pre potreby ŠÚ SR úlohy špecifikované v kontrakte uzatvorenom na rok 2009.

Kapitálové výdavky v objeme 357 364 eur boli

používané na rekonštrukciu budov ŠÚ SR, nákup telekomunikačnej techniky a motorových vozidiel.

Osobitné druhy výdavkov

Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Na prípravné práce súvisiace s SODB bolo použitých 1 628 335 eur, z toho 1 043 760 eur na tovary a služby a 227 778 eur tvorili kapitálové výdavky. Z výdavkov na tovary a služby bola podstatná časť použitá na nákup výpočtovej techniky, informačno-komunikačných techno-

lógii, vypracovanie štúdie a režijné výdavky. Kapitálové výdavky boli použité na úhradu komunikačnej infraštruktúry, prevádzkové stroje a osobné autá.

Voľby

Na voľbu prezidenta SR, voľby do Európskeho parlamentu a do orgánov samosprávnych krajov bolo použitých spolu 3 890 010 eur. Výdavky boli čerpané najmä na príplatky za nadčasy, odmeny a súvisiace odvody do poisťovní zamestnancov podieľajúcich sa na spracovaní výsledkov volieb. Výdavky na tovary a služby boli použité na materiálové zabezpečenie odborných sumarizačných útvarov, nákup výpočtovej techniky, služby technickej podpory a na dohody o vykonaní prác. Ďalšie výdavky vo výške 557 404 eur boli transferom poukázané INFOSTAT-u, ktorý technicky a technologicky zabezpečoval prípravu a spracovanie všetkých volieb. Kapitálové výdavky vo výške 244 784 eur boli použité na nákup výpočtovej a reprografickej techniky.

Výpočtové centrum

Na účely prebudovania informačno-technologickej základne ŠÚ SR uvoľnilo Ministerstvo financií SR z rezervy finančné prostriedky vo výške 10 000 000 eur. Tieto boli použité na vypracovanie štúdie, rekonštrukciu priestorov výpočtového centra, vybudovanie počítačových a spojovacích sietí, nákup výpočtovej techniky, špeciálnych zariadení, softvéru a školenia zamestnancov.

Priority 2010

Prioritou do roku 2012 bude pokračujúca **optimalizácia štatistických zisťovaní a redukcia štatistickej záťaže** na strane respondenta, ako aj producenta. Znižovanie nákladov vyvolaných povinnosťou poskytovať štatistické informácie je ambíciou národnej štatistiky, ako aj európskeho štatistického systému. Špeciálne bude zamerané na malé a stredné podniky, ktoré v porovnaní s inými podnikmi znášajú vyššiu záťaž, keďže často nemajú prístup k vyspelým technológiám alebo nemajú špecializovaných zamestnancov na plnenie všetkých požiadaviek a musia sa pre ich zabezpečenie obracať na odborne zameraných poskytovateľov služieb, čo zvyšuje ich náklady.

Na strane producenta štatistiky pôjde o pokračovanie procesu znižovania rozsahu a periodicity získavaných údajov, využívania administratívnych zdrojov údajov, používania matematicko-štatistických metód pre tvorbu výberových vzoriek, dopočty a odhady údajov.

V oblasti štatistického informačného systému bude pokračovať **konsolidácia a harmonizácia metadát** ako logickej súčasti prebiehajúcej konsolidácie báz dát. Táto aktivita bude pokrývať štrukturálne metadátá (číselníky a pojmy) a referenčné metadátá, pričom sa bude pri-

hliadať na implementovanie štandardu pre výmenu štatistických informácií SDMX (Statistical Data and Metadata Exchange) a európsky štandard pre referenčné metadátá. Cieľom je zdokonaľovať národný systém metadát, harmonizovať a integrovať ho v rámci európskeho štatistického systému.

K prioritným cieľom v metodologickej činnosti bude patriť vývoj a legislatívne **vydanie národnej verzie klasifikácie zamestnaní** plne harmonizovanej s medzinárodnou štandardnou klasifikáciou zamestnaní ISCO 08.

V oblasti registrov bude veľmi dôležitou úlohou **adaptácia systému výmeny dôverných údajov o skupinách podnikov** medzi Eurostatom a ŠÚ SR v tvare SDMX do automatizovaného štatistického informačného systému, podsystemu pre správu štatistických registrov (AŠIS REGIS).

V roku 2010, okrem štandardných prác na zostavení ročných účtov za rok 2009 a štvrťročných účtov (4. štvrťrok 2008 a prvé tri štvrťroky 2009), bude úsilie makroekonomických štatistik venované aktivitám zameraným na **zlepšenie kvality údajovej základne pre zostavenie národných účtov**. Ďalšie aktivity bu-

dú zamerané na prípravu zostavenia postupnosti národných účtov na štvrťročnej úrovni za všetky sektory ekonomiky. Pozornosť sa bude naďalej venovať sumarizácii podkladov pre zabezpečenie implementácie klasifikácie SK NACE Rev. 2 do národných účtov v zmysle pripravovaného implementačného nariadenia. Zároveň sa bude pomocou nového softvérového nástroja SNA_NT **zdokonaľovať systém zostavenia tabuliek dodávok a použitia**. V zmysle záverov druhej návštevy Eurostatu k popisu zdrojov a metód zostavenia hrubého národného dôchodku (GNI Inventory) zo septembra 2009 budú zapracované úpravy požadované Eurostatom.

Štatistika cien sa sústreďí najmä na **implementáciu nariadenia** Eurostatu týkajúceho sa sezónnych tovarov zaradených do spotrebného koša **pre výpočet harmonizovaného indexu spotrebiteľských cien (HICP)** a na pokračovanie experimentálneho výpočtu indexu cien nehnuteľností a jeho včlenenia do výpočtu HICP.

Prioritnou úlohou štatistiky zahraničného obchodu bude **zvyšovať kvalitu údajov poskytovaných spravodajskými jednotkami**. Pre dosiahnutie vyššej kvality údajov sú plánované pra-

covné stretnutia predovšetkým s ťažiskovými spravodajskými jednotkami. Cieľom stretnutí bude vysvetliť metodiku poskytovania údajov, odstrániť nejasnosti a tým dosiahnuť čo najvyššiu kvalitu poskytovaných údajov.

V podnikových štatistikách budú v roku 2010 pokračovať práce na modernizácii postupov pri zabezpečovaní vstupov aj výstupov štatistického informačného systému. Cieľovým riešením je zníženie administratívnej zaťažnosti respondentov hľadaním možností širšieho využívania administratívnych zdrojov a efektívnejšieho využitia zisťovaných údajov v informačnom a publikačnom systéme štatistického úradu. Bude pokračovať proces prepočtu časových radov ukazovateľov v štruktúre SK NACE Rev. 2 v štrukturálnej podnikovej štatistike. Prioritou bude aj vypracovávanie správ o kvalite k hodnoteniu jednotlivých štatistík a **prehlbovanie harmonizácie podnikových štatistík s makroekonomickými štatistikami**. Jednou z priorít v roku 2010 bude aj **realizácia ad hoc zisťovania o prístupe podnikov k financiám**. Úsilie bude zamerané aj na **skvalitnenie zostavovania satelitného účtu cestovného ruchu**. Zavŕši sa **príprava štrukturálneho cenzu fariem 2010** a pred koncom roka sa začne so zberom dát. Postupne

bude implementovaná európska metodika na zostavovanie ekonomických účtov za životné prostredie. V konjunkturálnych prieskumoch bude prioritnou úlohou implementácia klasifikácie SK NACE Rev. 2 do spracovania a zabezpečenie prepočtu časových radov ukazovateľov podľa jednotlivých odvetví a mesiacov.

Priority demografickej štatistiky budú zamerané na **zabezpečenie Sčítania obyvateľov, domov a bytov 2011** v súlade so zákonom č. 263/2008 Z. z. o sčítaní obyvateľov, domov a bytov. Budú pokračovať činnosti súvisiace s preberaním údajov o medzinárodnej migrácii z administratívnych zdrojov a zabezpečená **realizácia výberového zisťovania o príjmoch, výdavkoch a spotrebe domácností** v roku 2010 tak, aby údaje mohli byť využité pri konštrukcii životného minima.

V štatistike práce a miezd sa v 2. štvrťroku 2010 uskutoční okrem bežného výberového zisťovania pracovných síl aj **doplnkové zisťovanie o zosúladení práce a rodinného života** a ukončí sa proces **zlúčenia ročného zisťovania o práci s rezortným informačným systémom o cene práce** Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR.

V rámci sociálnej štatistiky budú spracované a **publikované výsledky z európskeho zisťovania o zdraví** (EHIS 2009). ŠÚ SR poskytne Eurostatu štatistické informácie z oblasti finančných a nefinančných údajov za zdravotníctvo a údaje o chorobách z povolania a pracovných úrazoch za rok 2008. V súlade s legislatívou a metodikou ESSPROS zabezpečí poskytovanie kvantitatívnych a kvalitatívnych údajov o sociálnej ochrane za rok 2008. Bude pokračovať integrácia vybraných relevantných administratívnych zdrojov do automatizovaného štatistického informačného systému (AŠIS), **pripraví sa zber údajov v rámci zisťovania o ďalšej odbornej príprave v podnikoch** (CVTS4) na základe pripravovaného nariadenia Komisie.

Prioritou volebnej štatistiky bude **spracovanie výsledkov hlasovania vo voľbách do Národnej rady Slovenskej republiky**, ktoré boli rozhodnutím predsedu Národnej rady Slovenskej republiky vyhlásené na 12. jún 2010. Druhou dôležitou úlohou bude zabezpečenie prípravy a spracovanie výsledkov volieb **do orgánov samosprávy obcí** v novembri 2010. Okrem týchto úloh bude ŠÚ SR priebežne realizovať aktivity, v zmysle príslušného zákona, súvisiace so zabezpečením nových volieb do orgánov samo-

správy obcí v termínoch podľa rozhodnutia predsedu Národnej rady Slovenskej republiky.

V oblasti šírenia a poskytovania informácií bude pozornosť zameraná na **rozširovanie obsahu a foriem produktov sprístupňovaných prostredníctvom internetu**, ktorý sa stane dominantnou formou šírenia štatistických informácií. **Zmena kvality tlačených publikácií** bude musieť viac podporiť šírenie poznania o štatistických ukazovateľoch a ich metodike, o možnostiach a obmedzeniach ich využitia. Vo väčšom rozsahu budú zahrňať pridanú hodnotu vo forme analytických textov a vizualizácie údajov. V rámci implementácie strategického cieľa pre marketing bude potrebné zintenzívniť komunikáciu medzi rôznymi skupinami používateľov a tvorcami štatistiky a **rozvíjať užívateľsky orientovanú štatistiku**. V súvislosti s pripomenutím **Svetového dňa štatistiky**, ktorý OSN stanovila na 20. október 2010, úrad zabezpečí viaceré aktivity, s cieľom oboznámiť slovenskú verejnosť s poslaním a úlohami oficiálnej štatistiky v rôznych oblastiach spoločnosti a prezentovať dosiahnuté výsledky ŠÚ SR.

Priority **informačných technológií** budú smerované do troch oblastí. Prvou bude zabez-

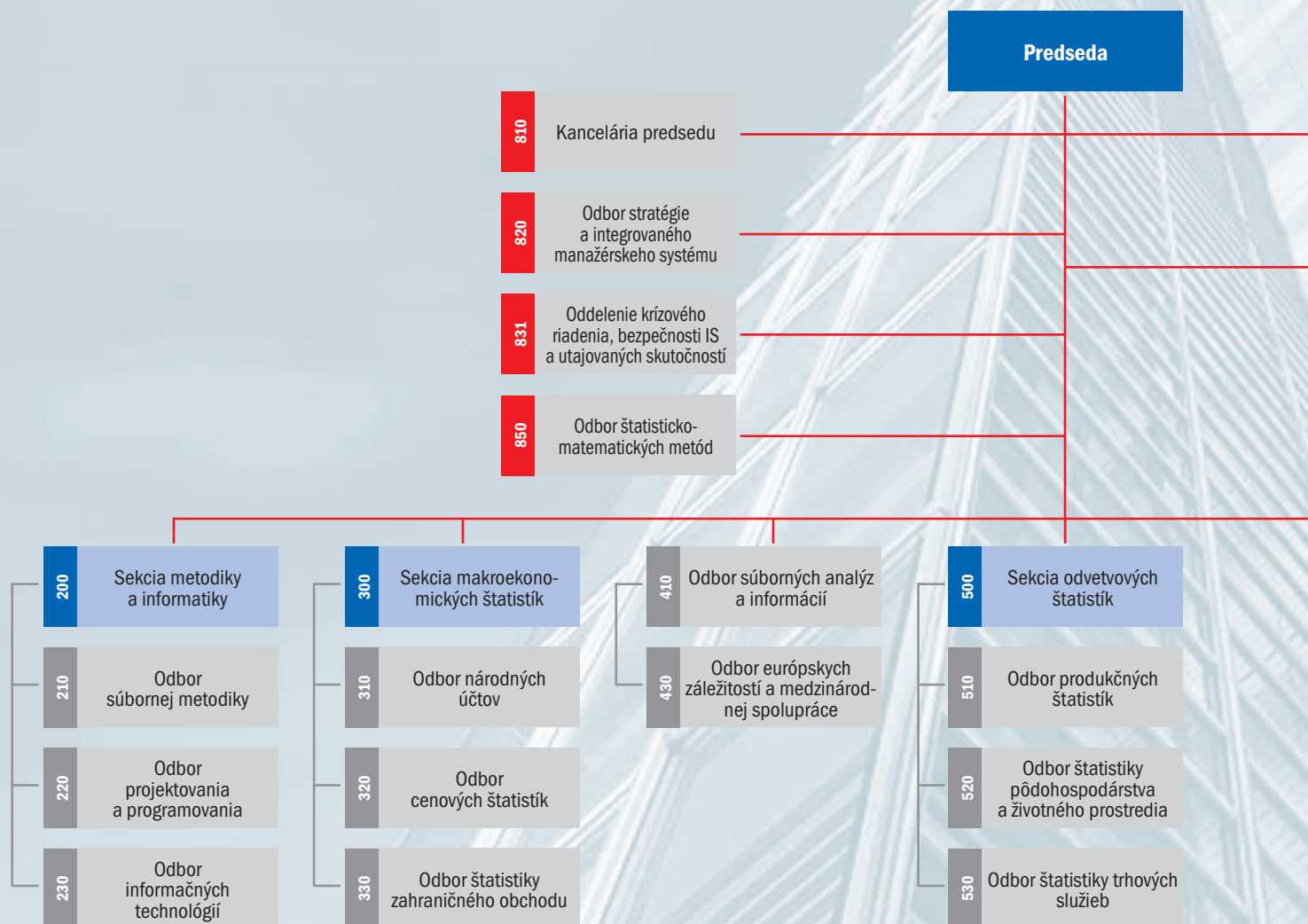
pečenie dostupnosti informačných systémov v novo vybudovanom výpočtovom centre ŠÚ SR. V tejto oblasti bude dôraz kladený hlavne na stabilitu siete WAN (Wide Area Network) a na minimalizáciu rizík, ktoré vyplývajú z geograficky oddelenej prevádzky serverových aplikácií od klientskych pracovných staníc. Ďalšou prioritou bude implementácia procesov ITSM (IT Service Management) v oblasti manažmentu informačných technológií (IT). Na definíciu procesných prístupov a štandardizovaných odporúčaní budú použité aktuálne trendy, informácie a odporúčania v oblasti informačných technológií a ITSM. Cieľom implementácie by malo byť predovšetkým stransparentnenie služieb IT, plná kontrola nad aktívami IT, optimalizácia vynakladaných prostriedkov, zavedenie procesov podľa odporúčaní ITIL (IT Infrastructure Library), medzinárodne uznávaného štandardu pre riadenie služieb informačných a komunikačných technológií a zosúladenie cieľov organizácie z hľadiska manažmentu organizácie s cieľmi IT. Tretia oblasť, implementácia procesov ITSM, je úzko spojená s predchádzajúcou a bude si vyžadovať ako optimalizáciu rozhraní medzi útvarom IT a ostatnými útvarmi ŠÚ SR, tak aj vybudovanie moderného útvaru IT z pohľadu organizačnej štruktúry úradu.

Riadenie ľudských zdrojov bude aj v roku 2010 ovplyvňované úspornými opatreniami v štátnej správe a s tým súvisiacim tlakom na maximálne hospodárne využívanie rozpočtových prostriedkov. Významnou prioritou tohto obdobia bude personálne zabezpečenie špecifických úloh SODB 2011, volieb do Národnej rady Slovenskej republiky a do orgánov samosprávy obcí. Veľkú príležitosť pre rozvoj zamestnancov ŠÚ SR prinesie začiatok realizácie dvoch projektov **vzdelávania financovaných z prostriedkov Európskeho sociálneho fondu zameraných na rozvoj užívateľsky (proklientsky) orientovanej štátnej štatistiky**. V rámci týchto projektov sa viac ako 600 zamestnancov ŠÚ SR zapojí do vzdelávacích aktivít na zdokonaľovanie odborných, manažérskych, komunikačných a jazykových kompetencií.

Organizačná štruktúra 2009

Podpredseda

**Vedúci
služobného úradu**

103

Kancelária vedúceho
služobného úradu

110

Osobný úrad

120

Odbor ekonomický

130

Odbor prevádzkový

600

Sekcia sociálnej
štatistiky a demografie

610

Odbor štatistiky
obyvateľstva

620

Odbor štatistiky
práce a miezd

630

Odbor sociálnej
štatistiky

11000

Pracovisko ŠÚ SR
v Bratislave

12000

Pracovisko ŠÚ SR
v Trnave

13000

Pracovisko ŠÚ SR
v Trenčíne

14000

Pracovisko ŠÚ SR
v Nitre

15000

Pracovisko ŠÚ SR
v Žiline

16000

Pracovisko ŠÚ SR
v Banskej Bystrici

17000

Pracovisko ŠÚ SR
v Prešove

18000

Pracovisko ŠÚ SR
v Košiciach

INFOSTAT

Kontakty

Štatistický úrad Slovenskej republiky

Miletičova 3
824 67 Bratislava
Telefón: +421-2-50236 111
Fax: +421-2-55424 587, 2-55424 047
+421-2-50236 706
E-mail: info@statistics.sk
Web: http://www.statistics.sk

Štatistický úrad SR – pracovisko ŠÚ SR v Bratislave

Hanulova 5/c, P.O.BOX 18
840 00 Bratislava 4
Telefón: +421-2-69250 101
Fax: +421-2-64368 145
E-mail: ks.ba@statistics.sk

Štatistický úrad SR – pracovisko ŠÚ SR v Trnave

Osvaldova 2
917 23 Trnava
Telefón: +421-33-5566 111
Fax: +421-33-5511 772
E-mail: trnava@statistics.sk

Štatistický úrad SR – pracovisko ŠÚ SR v Trenčíne

Kniežaťa Pribinu 28
911 54 Trenčín
Telefón: +421-32-7460 111
Fax: +421-32-7460 209
E-mail: pracovisko.tn@statistics.sk

Štatistický úrad SR – pracovisko ŠÚ SR v Nitre

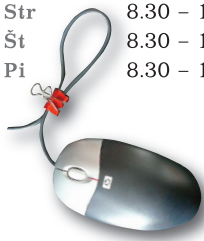
Rázusova 9, P.O.BOX 9B
949 55 Nitra
Telefón: +421-37-7752 200, 37-7752 201
Fax: +421-37-7722 035
E-mail: katarina.stodolova@statistics.sk

Informačný servis a predajňa ŠÚ SR

Telefón: +421-2-50236 341
+421-2-50236 339
+421-2-50236 335
Fax: +421-2-55561 361
E-mail: vladimir.cicmanec@statistics.sk
peter.heidinger@statistics.sk
renata.leskovska@statistics.sk

Stránkové hodiny:

Po – Ut	8.30 – 12.00	13.00 – 14.30
Str	8.30 – 12.00	13.00 – 16.00
Št	8.30 – 12.00	13.00 – 14.30
Pi	8.30 – 13.00	

Inštitút informatiky a štatistiky

Dúbravská cesta 3
845 24 Bratislava 45
Telefón: +421-2-59379 111
Fax: +421-2-54791 463
E-mail: infostat@infostat.sk
Web: http://www.infostat.sk

Štatistický úrad SR – pracovisko ŠÚ SR v Žiline

Framborská 23
011 21 Žilina
Telefón: +421-41-5113 201, 41-5626 649
Fax: +421-41-5626 650
E-mail: olga.chovanova@statistics.sk

Štatistický úrad SR – pracovisko ŠÚ SR v Banskej Bystrici

Trieda SNP 75
974 89 Banská Bystrica
Telefón: +421-48-4323 111
Fax: +421-48-4144 767
E-mail: Danica.Turekova@statistics.sk

Štatistický úrad SR – pracovisko ŠÚ SR v Prešove

Plzenská 2, P.O.BOX 16
080 16 Prešov
Telefón: +421-51-7735 223
Fax: +421-51-7724 769
E-mail: admin.po@statistics.sk

Štatistický úrad SR – pracovisko ŠÚ SR v Košiciach

Werferova 3
040 11 Košice
Telefón: +421-55-6410 200
Fax: +421-55-6410 227
E-mail: kosice@statistics.sk

Knižnica

Telefón: +421-2-50236 768
E-mail: daniela.oslejova@statistics.sk

Stránkové hodiny:

Po – Ut	8.00 – 12.00	
Str	8.00 – 12.00	13.00 – 15.00
Št – Pi	8.00 – 12.00	

Podateľňa

Telefón: +421-2-50236 474

Stránkové hodiny:

Po – Pi	8.30 – 10.30	14.30 – 15.30
---------	--------------	---------------

Vrátnica

Telefón: +421-2-50236 222

